

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

Katedra pedagogiky a psychologie

**Percepce rozpadu partnerských vztahů
Bakalářská práce**

České Budějovice 2011

Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. et Mgr. Lukáš Dastlík

Autor práce:
Pavla Vajčnerová

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

.....

Podpis studenta

.....

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce Mgr. Lukáši Dastlíkovi za jeho čas, ochotu a cenné rady při zpracování bakalářské práce. Jeho vedení a pomoci si velice vážím.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá vnímáním rozpadu partnerských vztahů a partnerskými vztahy obecně. Teoretická část je rozčleněna do čtyř částí. V první části se zabývám fázemi vývoje partnerského vztahu a vývojem manželství v čase, druhá kapitola se věnuje volbě partnera. Třetí kapitola se zabývá krizí v partnerských vztazích a čtvrtá, nejdůležitější kapitola, je zaměřena na možné příčiny nespokojenosti v partnerství, které mohou vést k rozpadu vztahu. Výzkumná část je založena na srovnávání rozdílů v oblasti percepce rozpadu vlastních partnerských vztahů a partnerských vztahů obecně na základě rozdílného věku, pohlaví, vzdělání a jiných dílčích kvalit probandů. Zjišťuje také, co je pro lidi v partnerském vztahu důležité. Dotazník je vyhodnocován kvantitativně. Výzkum byl uskutečněn prostřednictvím dotazníků rozesílaných emailem po celé České republice.

Klíčová slova: partner, partnerský, vztah, rozchod, rozpad, příčiny

VAJČNEROVÁ, P. *Percepce rozpadu partnerských vztahů*. České Budějovice, 2011.
Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Pedagogická fakulta.
Katedra psychologie. Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Dastlík.

ABSTRACT

The Bachelor thesis deals with the perception of life partner relationships and partner relationships in general. The theoretic part is divided into four parts. The first part deals with the stages of development and partnership development at the time of marriage. The second chapter is devoted to the choice of a partner. The third chapter deals with the crisis in relationships and the fourth most important chapter is focused on possible causes of discontent in the partnership, which can lead to a break-up. The research is based on a comparison of the differences in the perception of their own life partner relationships and partner relationships in general, on the basis of differences in age, sex, education and other individual qualities of the probands differences. Also identifies what it is for people in a relationship important. The questionnaire is analyzed quantitatively. The research was conducted through questionnaires distributed by an email throughout the Czech Republic.

Key words: partner, partnership, relationship, breakup, disintegration, causes

VAJČNEROVÁ, P. *The perception of the partnerships breaking-up*. České Budějovice, 2011. Bachelor thesis. University of South Bohemia. Pedagogical Faculty. Department of Pedagogy and Psychology. Supervisor of the bachelor thesis: Mgr. Lukáš Dastlík.

Obsah

I. Teoretická část

1	Úvod	8
2	Vývoj partnerského vztahu v čase a vývojová stadia manželství	9
2.1	Fáze vztahu	9
2.2	Etapy manželství.....	11
3	Volba partnera	13
4	Krize v partnerských vztazích.....	18
4.1	Pojem krize	18
4.2	Dělení krizí	19
4.2.1	<i>Dělení krizí dle intenzity.....</i>	<i>19</i>
4.2.2	<i>Dělení krizí dle příčin vzniku</i>	<i>19</i>
4.3	Typická období pro nástup krize.....	21
5	Možné příčiny nespokojenosti a problémů v partnerských vztazích.....	23
5.1	Problémy v komunikaci.....	23
5.2	Neschopnost spravedlivě si rozdělit domácí povinnosti.....	25
5.3	Dostatečně nenaplněná očekávání partnerů	26
5.3.1	<i>Typicky mužská a ženská očekávání.....</i>	<i>27</i>
5.4	Partnerský vztah s osobou s abnormálními rysy osobnosti	29
5.5	Alkoholismus partnera	30
5.6	Žárlivost.....	30
5.7	Stereotyp, nuda a ponorková nemoc	31
5.8	Rozdílnost zájmů, hodnot a postojů	32
5.9	Rozdílné požadavky a nesoulad v sexu.....	33
5.10	Rozdílné vzdělání či věk partnerů	34

II. Výzkumná část

6	Cíl výzkumu, hypotézy a výzkumné otázky.....	36
6.1	Cíl výzkumu	36
6.2	Výzkumné otázky	36
6.3	Výzkumné hypotézy	36
7	Výzkumné metody a charakteristika zkoumaného souboru	37

7.1	Výzkumné metody.....	37
7.2	Charakteristika zkoumaného souboru	38
8	Výsledky	39
8.1	Vyhodnocení 1. části dotazníku	40
8.1.1	<i>Vzorek respondentů z 1. části dotazníku</i>	<i>40</i>
8.1.2	<i>Vyhodnocení otázek z 1. části dotazníku.....</i>	<i>42</i>
8.2	Vyhodnocení 2. části dotazníku	54
8.2.1	<i>Vzorek respondentů z 2. části dotazníku</i>	<i>54</i>
8.2.2	<i>Vyhodnocení otázek z 2. části dotazníku.....</i>	<i>55</i>
8.3	Vyhodnocení kombinací otázek.....	68
9	Diskuze	75
10	Závěr	76
11	Seznam použitých zdrojů	77
12	Přílohy.....	80

1 Úvod

Bakalářská práce se zabývá tématem „Percepce rozpadu partnerských vztahů“. Myslím si, že v současné době je toto téma velice aktuální, protože rozpadů vztahů a především rozpadů manželství neustále přibývá.

Inspirací pro volbu tématu je pro mě kromě zvědavosti, jaké vlastně dělají partneři ve vztahu chyby, také zkušenost mých několika příbuzných a známých, kteří se po několika letech manželství v době, kdy už měli děti, rozvedli.

Práce je rozdělena na teoretickou a výzkumnou část. V teoretické části jsou zpracovány poznatky z odborné literatury. Zabývám se v ní rozdělením a popisem dílčích fází vztahu a etapami manželství, dále některými teoriemi výběru partnera, krizí v partnerství, kde popisují, co vlastně znamená krize v partnerství, jaká existují typická období pro nástup krize, a zabývám se také pozitivy, která s sebou může krize přinést. V poslední kapitole se pak věnuji tématu možných příčin nespokojenosti a problémů v partnerských vztazích. Tato kapitola je nejdelší a je také ze všech kapitol teoretické části nejvíce důležitá.

Výzkumná část se zabývá výzkumem, jeho výsledky a následnou interpretací. Výzkum je zaměřen na zjišťování percepce rozpadu partnerských vztahů a je uskutečněn pomocí dotazníkového šetření. Stanoveny byly dvě hypotézy, jejichž platnost se bude ve výzkumné části zjišťovat. Cílem výzkumu je zmapovat oblast partnerských vztahů a zjistit, co je pro lidi v partnerském vztahu důležité a také to, jestli existuje korelace mezi věkem, pohlavím, vzděláním, náboženstvím či některými osobnostními rysy a kvalitou ukončených partnerských vztahů.

Bakalářská práce může být použita pro seznámení se s problematikou partnerských vztahů a jejich úskalími a také může být inspirací pro další výzkumy v oblasti partnerských vztahů a jejich rozpadu.

2 Vývoj partnerského vztahu v čase a vývojová stadia manželství

2.1 Fáze vztahu

Jednotlivé fáze vztahu se liší především tím, na jakých citech je vztah v jednotlivých fázích vztahu založen a co je pro partnery v těchto etapách důležité.

Literatura uvádí tři fáze partnerského vztahu. Je to:

- I. Zamilovanost**
- II. Láska**
- III. Přátelství (přátelská láska)**

Tyto fáze se vztahu se od sebe liší tím, jaké city k sobě partneři mají. Nyní budou popsány jednotlivé fáze:

I. Zamilovanost

Zamilovanost trvá maximálně tři roky, u někoho však může trvat třeba jen měsíc. Je to šťastné období, kdy mají partneři pocit, že je najednou všechno snadné, mohou se dostavit větší úspěchy v pracovní oblasti a člověk se stává odvážnějším a může zažívat euforii. Je to díky hormonům, mozek čerstvě zamilovaných lidí totiž vylučuje hormon fenylethylamin, kterému se říká „hormon zamilovanosti“. Kromě toho se také zvyšuje hladina serotoninu (hormon štěstí).¹

Mezi partnery existuje silná přitažlivost, která může být pro každého člověka a v každém vztahu jiná. Pro někoho je to spíše spříznění duší, někdo má pocit, že „přeskočila jiskra“. Partneři oceňují chování svého protějšku. Ženám se líbí, jak si muž ví rady, muži zase obdivují například partnerčinu křehkost, nebo naopak její kuráž. Partneři často nevnímají jeden druhého objektivně a nadhodnocují partnerovy vlastnosti či schopnosti.²

Dokonce i to, co nám na ostatních lidech připadá spíše odpudivé, nám ve fázi zamilovanosti na partnerovi spíše imponuje. Tolerováno bývá dokonce i to, co by mělo být jasným signálem toho, že není všechno v pořádku.

¹ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích.*

² VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem.*

Fázi zamilovanosti můžeme rozdělit na tři období. Je to:

A. 0-3 měsíce vztahu

V tomto období partneři zjišťují, jestli o ně ten druhý má zájem a vzájemně se poznávají. Říkají si o sobě věci, se kterými by se v následujících obdobích těžko svěřovali. Partner je přijímán nekriticky a to, co říká, si jeho protějšek často upravuje tak, aby to pro něj bylo přijatelné.

B. 3-6 měsíců vztahu

Vztah, který trvá déle jak tři měsíce, se stává vážným. Dochází k užšímu emočnímu sblížení a partneři poznávají zvyky, rodinu i pracovní prostředí toho druhého. V této fázi je vhodné zvážit, jestli má vztah naději na budoucnost, tedy zda je ve vztahu dostatek porozumění a zda partner nemá pro nás nevhodné návyky nebo *abnormální rysy osobnosti*.

C. 6 měsíců a déle

Takovýto vztah se již dá nazvat dlouhodobým. Partneři v tomto období by už měli znát své životní návyky a odlišnosti svých životních stylů. Partnerovy odlišnosti protějšek stále ještě vnímá pozitivně, v tomto období se však partneři začínají vůči sobě vyhraňovat, tzn., že již nevnímají svého partnera jako identickou osobnost. V tomto období se mohou objevovat konflikty v oblasti očekávání a plánů. Partneři poznávají přátele svého protějšku a problém může představovat i to, pokud jsou přátelé partnerů příliš odlišní.

II. Láska

Po třetím roce partnerského vztahu přechází zamilovanost v lásku. To je již trvalý cit, který dává oběma pocit bezpečí. Láska představuje znalost milované osoby a péči o ni. Spíš než nástupu lásky si všimneme ústupu zamilovanosti, protože láska je cit oproti zamilovanosti méně výrazný. Proto nezralí partneři mohou tento přechod vnímat jako úpadek vztahu nebo jako stereotyp a nudu. Mění se také sexuální život partnerů, není již tak explozivní, ale objevují se více pocity blízkosti a souznění.

III. Přátelství (přátelská láska)

Tuto lásku dobře vystihuje anglické slovo „caring“ (láskyplný, starající se). Tento cit se objevuje zhruba po 18 až 20 letech manželství. V této době se partneři už dobře znají a prožívají klidný a trvalý vztah. V této době již partneři nemají potřebu ubezpečovat se o svém citu.

Partneři k sobě mají vysokou důvěru a starostlivost a jsou si vzájemně oddaní. Respektují své odlišnosti a přestávají je vnímat jako nebezpečné.³

2.2 Etapy manželství

Na rozdíl od předchozí kapitoly se zde nebudu věnovat partnerským citům, ale spíše osamostatňování manželů a praktickým záležitostem provázejícím manželství, jako je zařizování bydlení, výchova dětí a kariéra manželů.

Manželství je možno rozdělit na tyto čtyři fáze:

I. Mladé manželství

II. Manželství středního věku

III. Manželství zralého věku

IV. Manželství ve stáří

Jednotlivé fáze nejsou přesně časově ohraničeny a jednotliví autoři publikace se v časové periodizaci těchto tří etap různí.

I. Mladé manželství

Trvá do pěti, maximálně deseti let. Věk manželů se pohybuje v rozpětí mezi 18 až 30 lety. Manželé si na sebe zvykají a zařizují se, často ještě nemají vlastní bydlení a bydlí s rodiči některého z nich. Jakmile byt získají, zařizují se a budují domácnost. Mohou čekat dítě nebo vychovávat malé děti, což je pro ně spojeno s řadou povinností. V pracovní oblasti dokončují kvalifikaci a začínají se uplatňovat v zaměstnání. Žena tráví určitou dobu na mateřské dovolené. Velice často bývají ještě finančně podporováni rodiči.⁴

Zajímavé je, že v současné době lidé uzavírají sňatky v pozdějším věku, než tomu bylo v předchozí společenské éře, kdy partneři uzavírali manželství kolem 20. roku věku dívky. Často také začínali soužití spolu s rodiči jednoho z partnerů, než získali jiné bydlení, což však bylo častou příčinou krize ve vztahu vinou nedostatku soukromí a zásahy rodičů do chodu manželství. Většina bytů totiž skutečně není přizpůsobena k hospodaření dvou rodin.⁵

Podle tabulek Českého statistického úřadu se stále posunuje věk uzavírání manželství partnerů. Stále přibývá mužů, kteří se žení až po třicátém roce. Roku 2009 poprvé převládli

³ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích.*

⁴ KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie.*

⁵ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem.*

počet mužů, kteří se ženili věku 30 až 34 let, oproti dřívějším rokům, kdy převládal věk 25-29 let a dříve dokonce 20-24 let.⁶ Podobný trend oddalování vstupu do manželství je možno sledovat také u žen.⁷

II. Manželství středního věku

Je to období mezi minimálně šesti a maximálně 25 lety. Manželům je tedy okolo 30 až 50 let. V této době jsou ekonomicky aktivní a mají ustálené společenské postavení. Domácnost již mají zařízenou a děti chodí na základní školu nebo jsou i starší a začínají se osamostatňovat.

III. Manželství zralého věku

Je to období, které začíná nejméně po 15, maximálně po 25 letech od sňatku. Věk partnerů se tedy pohybuje mezi 45 a 60 lety. Toto období je výrazně ovlivněno přirozenými vývojovými změnami, jako je zpomalení psychického tempa, klimakterium ženy apod. Pracovní uplatnění dosahuje svého vrcholu a ke konci období partneři odcházejí do důchodu. Děti jsou dospělé a zakládají si vlastní rodinu. Manželé jsou buď opět sami, nebo spolužijí s rodinou svých dětí.

IV. Manželství ve stáří

V tomto věku je manželství ovlivněno projevy stárnutí partnerů. Snižuje se výkonnost a objevuje se více zdravotních potíží. Vztah mezi partnery se již moc nemění, zůstane víceméně takový, jaký si spolu vytvořili během života. Ve stáří dochází ke zvýrazňování abnormálních rysů osobnosti, což může vést k nespokojenosti partnera. Život partnerům obohacují vztahy s vnoučaty. Někteří lidé se ve stáří stávají moudřími, což může vést k větší toleranci a shovívavosti vůči druhému partnerovi.⁸

⁶ 4-3 Sňatky podle věku svobodného ženicha v letech 1950 - 2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23. 11. 2010, 3. 3. 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10->>.

⁷ 4-2 Sňatky podle věku nevěsty v ČR v letech 1950-2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23. 11. 2010, 3.3. 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10->>.

⁸ KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie*.

3 Volba partnera

Teorie výběru partnera je ovlivněna jak vědomou, tak nevědomou motivací, dále pak sociálně-kulturními a psychologickými proměnnými. Ty psychologické se dále pohybují mezi rozhodováním, kde převažuje racionalita a mezi rozhodováním s převahou emocionality apod.⁹

Volba partnera je tedy ovlivněna mnoha faktory, a proto také existuje mnoho teorií pro volbu partnera. Vybrala jsem si ty nejznámější teorie a každou z nich popsala. Celkem se zabývám devíti teoriemi pro výběr partnera. Samostatná kapitola je věnována patologii ve výběru partnera.

I. Teorie komplementarity potřeb

II. Teorie podobnosti

III. Komplexní teorie S-V-R pro výběr partnera podle B. I. Mursteina

IV. Sourozenecký duplikační princip

V. Rodičovský duplikační princip

VI. Teorie R. A. Lewise

VII. Teorie výměny

VIII. Výběr partnera dle M. Plzáka

IX. Patologické mechanismy výběru partnera

I. Teorie komplementarity potřeb

Tato teorie pochází z 60. let minulého století a jejím autorem byl R. Winch. Základním bodem této teorie byla představa, že lidé si vybírají své protějšky tak, aby byli s partnerem co nejvíce rozdílní a mohli se doplňovat. Je zde především potřeba komplementárnosti (doplňování se) v dominanci a submitivitě. Je to tedy výběr na základě víry, že „Protiklady se přitahují“.¹⁰

II. Teorie podobnosti (Coombsova teorie monogamie hodnot)

Tato teorie je protikladná k předchozí teorii a dle ní se naopak „Podobnosti přitahují“ a vzájemně doplňují.¹¹

Tato teorie se zakládá na známém faktu, že se spolu dobře shodnou lidé, kteří mají podobné vlastnosti. Je zde předpoklad, že tyto společné vlastnosti pak budou vést i k podobným zájmům, názorům a postojům.¹²

⁹ PLAŇAVA, I. *Manželství a rodiny*.

¹⁰ HARGAŠOVÁ, M., NOVÁK, T. *Předmanželské poradenství*.

¹¹ HARGAŠOVÁ, M., NOVÁK, T. *Předmanželské poradenství*.

III. Komplexní teorie S-V-R pro výběr partnera podle B. I. Mursteina

B. I. Murstein je autorem komplexně pojatého konceptu výběru partnera pro manželství. Teorie nese název S-V-R (Stimulus – Value – Role) a snaží se syntetizovat psychologický a sociologický přístup. Teorie je založena na dvou principech. Prvním je princip vyváženosti vzájemných výměn, který je blízký behavioristickému přístupu. Druhým pak je princip odlišující tři po sobě následující stádia, která Murstein popsal v procesu rozvoje známosti.¹³

Dle této teorie se ve volbě partnera uplatňují tři přitažlivé síly: podnět (S), hodnoty (V) a role (R). Tyto síly působí v postupném sledu ve třech stádiích. Jejich význam se v každé fázi změní a co prošlo prvním filtrem, přechází do další fáze.

V první fázi (fázi podnětu) je partner působícím podnětem především svým vzhledem a chováním. Důležité je to i to, jak jsou tyto charakteristiky ceněny okolím.

Ve druhé fázi (fázi hodnot) je pak důležitá shoda v zájmech, postojích a hodnotách. Partneri o sobě postupně získávají informace a zjišťují, zda jsou u nich tyto tři aspekty podobné, a mohou-li se shodnout. Pokud zjistí, že se k sobě nehodí, rozcházejí se, jestliže tyto nedostatky nejsou kompenzovány jinými výhodami.

Ve třetí fázi pak je uplatňována „kompatibilita rolí“. Partneri o sobě zjišťují, jestli jsou schopni vytvořit si vzájemně doplňující se role a uspokojovat své potřeby. Je zde tedy uplatňována jak podobnost rysů a potřeb, tak komplementární protikladnost.

Ve všech fázích je třeba, aby fungoval princip „vyváženosti výměny“. Obě strany jsou spokojeny pouze v případě, že výměna je vyrovnaná.¹⁴

IV. Sourozenský duplikační princip

Autorem této teorie je německý sociální psycholog W. Toman. Dle této teorie je pro volbu partnera rozhodující komplementarita sourozenských pozic v původních rodinách partnerů. Ideální je, pokud partneri vyrůstali v sourozenských pozicích, které jsou vzájemně komplementární, tzn., že se doplňují. Například chlapec, který vyrůstal se starší sestrou, se dle teorie nejlépe shodne s partnerkou, která vyrůstala s mladším bratrem (nezáleží však na tom, který z partnerů je starší).¹⁵

¹² ŘÍČAN, P. *Cesta životem*.

¹³ MURSTEIN, in Plaňava, 2000.

¹⁴ KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie*.

¹⁵ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*.

V. Rodičovský duplikační princip

Tento přístup má kořeny v psychoanalytické teorii. Když si jedinec volí partnera, je postaven před úkol vzdát se svého rodiče opačného pohlaví jako sexuálního partnera. Dle psychoanalýzy se však toto odloučení nikdy nezdaří a člověk si hledá podobný typ partnera, jako je právě jeho rodič opačného pohlaví. Výjimečně, pokud je silná oidipovská vazba zpracovaná jako obava z incestu, volí si syn přesný protiklad své matky.¹⁶

VI. Teorie R. A. Lewise

Tato teorie přistupuje k volbě partnera z vývojového hlediska a rozlišuje při výběru partnera následující etapy:

Nejprve se uskutečňuje výběr a první kontakty na základě podobnosti zájmů, socio-kulturního státu a osobnostních rysů. Poté následuje spontánní komunikace, pozitivní akceptace vztahu, raport a sebestvrzení prostřednictvím partnera. Následuje prohlubování otevřenosti v komunikaci a sebeodhalování, které utváří předpoklady ke zvažování slčitelnosti rolí a sounáležitosti v uspokojování potřeb. Nakonec dochází k procesu, který autor nazval „krytalizace“, kdy se partneři začínají nazývat zájmenem „My“, dvojice se ohraničuje vůči okolí a vzniká partnerská identita. Lewis klade důraz na nezbytnost průchodu všemi etapami, aby měl vztah šanci na úspěch.¹⁷

VII. Teorie výměny

Teorie výměny je založena na myšlence, že v době, kdy ztrácejí svou platnost tradiční společenské filtry, které přikazují, kdo si koho smí a nesmí vzít, získávají význam tzv. „plusy a mínusy“, se kterými přicházejí oba partneři „na trh“. Ten, kdo má více plusů (mládí, krása, zdraví, majetek apod.), má pak samozřejmě situaci snazší. Ti, kteří nejsou ideály krásy, zdraví atd., si pak hledají partnery mezi těmi, kdo jsou na tom podobně.¹⁸

VIII. Výběr partnera dle M. Plzáka¹⁹

Miroslav Plzák je autorem rozdělení způsobu výběru partnera na výběr emocionální a výběr racionální.

Emocionální výběr může být trojí:

¹⁶ HARGAŠOVÁ, M., NOVÁK, T. *Předmanželské poradenství*.

¹⁷ PLAŇAVA, I. *Manželství a rodiny*.

¹⁸ HARGAŠOVÁ, M., NOVÁK, T. *Předmanželské poradenství*.

¹⁹ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*.

1. Nahodilým setkáním, kdy si svého partnera vybereme náhodným setkáním např. v parku, na ulici apod.
2. Skupinový výběr, kdy si člověk partnera najde v určité skupině, jíž je členem. Takovýto výběr však může být ovlivněn ostatními členy skupiny, a to tzv. „sugescí skupiny“. Díky tomu si pak dotyčný má tendenci volit např. „hvězdu skupinu“ ve snaze získat místo „partnera hvězdy skupiny“. Skupinový výběr má však tu výhodu, že pokud se osoba nenechá ovlivnit skupinou, má možnost zde ostatní členy dobře poznat a díky tomu si mezi nimi vybrat vhodného partnera.
3. Řízený výběr, kdy lidé pro výběr partnera použijí seznamku, inzeráty v novinách a časopisech nebo pomocí stroje. Plzák doporučuje využití řízeného výběru např. lidé odpovědí či rozvedení, lidé žijící na samotách daleko od lidí apod.

Pro **racionální výběr** partnera popsal Plzák tři etapy, ve kterých tento výběr probíhá:

1. Vybrat
2. Vyzkoušet
3. Koupit

Plzák tvrdí, že každý člověk si musí několikrát projít tzv. sentimentálně romantickým vzplanutím, aby byl následně schopen správně racionálně vybírat partnera. Jakmile tato vzplanutí několikrát zažije, musí ještě dostatečně poznat sám sebe, aby potom byl schopen si správně vybrat partnera, který pro něj bude vhodný vzhledem k jeho vlastnostem.

Plzák také popsal zakázané ženy a zakázané muže pro partnerství. Rozděлил je do tří pásem podle toho, za jakou dobu jsme tyto osoby schopni identifikovat. Jakmile v partnerovi rozpoznáme osobu zakázanou pro manželství, dle Plzáka bychom se s ní měli okamžitě rozejít.

Plzák tvrdí, že lidé si v dnešní době vybírají partnery až příliš citově a málo rozumově. Domněnka, že „sentimentálně romantická láska“ je odvěká, je podle něj mylná. Tento trend se prý objevuje až v době secese (přelom 19. a 20. století), kdy dochází k rozvoji filmu a filmaři velice často jako námět užívají sentimentální příběhy partnerů nevhodných k uzavření společného manželství (např. chudá dívka a bohatý muž). Tyto příběhy pak končí „happyendem“. Lidé pak mají pocit, že tomu tak je i ve skutečnosti.

Zajímavé je Plzákovy srovnání, které má poukázat na to, že výběr na základě emocí je pro člověka nepřirozený: *„Kdybych nákupčímu JZD radil, jak má prostě jít ohradami dobytka a čekat, až najednou uzří kus, který si zamiluje na první pohled, označí mě za blouda (...) Chápejte, vážený nákupčí, musíte je milovat, musíte se na to zvíře tak dlouho koukat a tak dlouho je poznávat, až zacítíte v srdci vláhu něhy a divný nedefinovatelný pocit“*.²⁰

²⁰ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*, s. 279.

IX. Patologické mechanismy výběru partnera

Volbu partnera mohou u některých lidí ovlivňovat také patologické mechanismy. Jednou z takovýchto patologických anomálií se zabývala např. Norwoodová, která se zabývala partnerskými volbami a manželstvími žen, které „milují přespříliš“. Tyto ženy si nutkavě vybírají pro vztah duševně nevyrovnané nemilující partnery a nedokážou ukončit vztah, ve kterém trpí. Láká je role záchránkyň mužů nevhodných pro manželství. Nabízejí či vnucují těmto mužům svou péči a snaží se řešit jejich problémy za ně. Vybírají si muže buď lhostejné a citově chudé, nebo kruté jedince a závislé na alkoholu. Těmito muži bývají až posedlé. Stále věří, že svou láskou a péčí je změní a že díky jejich lásce jejich negativní vlastnosti a chování zmizí. Muži vyrovnaní a vhodní pro manželství je nepřitahují, protože jsou pro ně nudní.²¹

²¹ KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie*.

4 Krize v partnerských vztazích

4.1 Pojem krize

To, jestli člověk ve svém partnerství prožívá partnerskou krizi, poznáme podle toho, jestli se osoba při odloučení na partnera těší, nebo ne. Miroslav Plzák odhadl normální dobu odloučení spojenou s tím, že se na partnera netěšíme, na dobu maximálně dvou dnů. Pokud se tedy na svého partnera netěšíme déle jak tři dny, tak začala krize.²²

Do vztahu však krize nemusejí přinášet vždy jen to negativní, ale mohou být naopak podnětem k růstu vztahu, jestliže s krizí správně naložíme. Je třeba dodržovat určité postoje a způsoby chování, aby mohla být krize přínosná:

1. Je třeba, aby člověk dokázal mít víru, že je možné najít smysl i v tom špatném, co nás v životě potká, i když nám to tak v současnosti nepřipadá. Dokázat si tedy udržet důvěru, že osud není k člověku zlý, ale že mu nakonec vyjde vstříc.
2. Dokázat se smířit s případnými ztrátami, které mohla krize způsobit, a dokázat si říct, že krize posunula vztah sice někam jinam, ale dopředu.
3. Krize by v nás měla vyvolat snahu být aktivní a tvořivý, namísto případné deprese a pasivity.
4. Důležité je také bojovat – nemělo by však jít o odpor, ani o trvalou obranu. Neznamená to bojovat proti partnerovi, ale naopak najít společnou cestu – i když to může být často obtížné. Partneři by se proto neměli snažit bránit se krizi nebo se navracet do starých časů – svou sílu by partneři měli vkládat do hledání nových směrů a postojů.
5. Snažit se podporovat partnera a držet pospolu. Někdy to může být skutečně obtížné – např. v případě nevěry. V takovém případě je dobré se alespoň pokusit svého partnera neshazovat a neobviňovat a dát mu možnost, aby se vyrovnal se svou situací.²³

Taktéž v knize *Jiným hlasem* od Carol Gilliganové je zmínka o možném pozitivním přínosu partnerské krize: „*Studie ženských životů v určitém časovém rozpětí zobrazují krize v přechodné vývojové fázi a zdůrazňují, že přiznání prohry může vyvolat zoufalství, ale zároveň je lze chápat jako příležitost k růstu.*“²⁴

²² NOVÁK, T. *Hádky v manželství*.

²³ JELLOUSCHEK, H. *Pravidla lásky*.

²⁴ GILLIGANOVÁ, C. *Jiným hlasem*, s. 128.

4.2 Dělení krizí

Krizi se dají rozdělit různým způsobem, např. podle intenzity spojené s jejich délkou nebo podle příčin vzniku.

4.2.1 Dělení krizí dle intenzity

a. Lehká krize

Trvá kratší dobu, má obvykle charakter několika střetů a brzy mizí. Obvykle se zde nevyskytují úvahy o rozvodu a partneři tyto potíže obvykle brzy překonají (pokud se k lehké krizi nepřidruží další komplikace).

b. Středně těžká krize

Trvá několik měsíců a bývá spojena s výraznou a kolísavou mírou nepřátelství. Často se zde projevuje snaha o to začít znovu od začátku. Tyto snahy však bývají marné a partneři se brzy znovu hádají. Ticho zde obvykle znamená očekávání, jak to bude pokračovat, nebo uražení.

c. Těžká krize

Je to dlouhodobá záležitost a je zde typický pocit odporu vůči partnerovi. Partneři před sebou ukrývají peníze a schovávají je na různá místa, aby na ně ten druhý nepřišel. U těchto krizí se objevují ošklivé nadávky a hlasité úvahy o rozvodu. Pokud mají partneři děti, péče o ně je nedostatečná především v oblastech, které vyžadují spolupráci rodičů. Někteří rodiče se ve svých rozvodových úvahách dítěte zřikávají, jiní si ho naopak začnou kupovat.²⁵

4.2.2 Dělení krizí dle příčin vzniku

Uvádím zde upravený klasifikační systém W. Baldwina, který je možno použít i pro partnerské hádky.

²⁵ NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství.*

a. Situační krize

Zásadní jsou tu vnější vlivy, se kterými si nevíme rady, a představují pro nás stres. Mezi tyto vlivy patří například ztráta něčeho důležitého (zdraví, zaměstnání apod.) nebo očekávání této ztráty (například rozvod, stěhování apod.), případně vynucená volba. Tyto vnější vlivy pak způsobují nástup krize.²⁶

b. Vývojová krize

Existuje teorie, že je možno určit a popsat jistá období, ve kterých je rozpad vztahu pravděpodobnější než jindy. Těmto obdobím se říká *vývojové krize*.²⁷

Obecně můžeme o vývojových krizích říci to, že se při nich hybné síly vývoje dostávají do silného rozporu. Vývojová krize nastává tehdy, když už není možné zůstat ve stejném stavu jako doposud, ale není prozatím možné ani jít dál. Jde tedy o jakýsi přerod, který ve člověku může vyvolat úzkost. Některé vývojové krize bývají v tradičních společnostech dokonce provázeny takzvanými iniciačními rituály, které mají pomoci překonat tuto přeměnu.²⁸

Zvýšená pravděpodobnost nástupu vývojové krize je spojená s tím, že v životě partnerů se objeví změny. Čím více se objeví těchto změn a čím jsou tyto změny radikálnější, tím je nebezpečí nástupu krize vyšší. Mezi tyto změny můžeme zařadit například narození dítěte nebo jeho nástup do školy, nástup na mateřskou nebo její ukončení, stěhování, potíže v práci nebo ztrátu zaměstnání, ale také maličkosti, jako je příjezd příbuzných, dovolená nebo Vánoce. Takže nejen nepříjemné změny, ale také změny, na které se těšíme, jsou spojeny s větším rizikem krize partnerů.²⁹

c. Krize pod vlivem stresoru

Náhle vzniklé těžce traumatizující krize pod vlivem silného stresoru, jako je například úmrtí blízké osoby, přírodní katastrofa nebo výrazná změna zdravotního stavu.

d. Dříve nezvládnuté vývojové krize

Vycházejí z vývojových krizí, které se objevují v rámci bodu 2. Tyto krize totiž mohou být vytěsněny a vrátit se později.

e. Krize, jejímž zdrojem je psychopatologie

²⁶ NOVÁK, T. *Hádky v manželství*.

²⁷ NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství*.

²⁸ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*.

²⁹ NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství*.

Může se objevit v případě, že jeden z partnerů jeví psychopatologické rysy osobnosti, ať už to jsou závažnější poruchy osobnosti nebo různé typy závislostí. Riziko, že člověk na takového partnera narazí, se zvyšuje s věkem, protože tito jedinci ve vztahu dlouho nevydrží a opakovaně se proto vrací zpátky na „seznamovací trh“.

f. Neodkladné krizové stavy

Sem řadíme alkoholové nebo drogové intoxikace, nekontrolované projevy agrese, sebevražedné chování apod. Jde tedy o akutní a mimořádné situace.³⁰

4.3 Typická období pro nástup krize

V partnerském vztahu existují dvě období, ve kterých je riziko vývojové krize větší než jindy. Tato období budou nyní popsána.

I. Období první krize

Objevuje se mezi 3. a 7. rokem partnerského vztahu. Sex již přestává mít přitažlivost „zakázaného ovoce“. Pokud si navíc pár pořídí potomka, což bývá v tomto období časté, mohou nastat finanční potíže a úbytek času na společné zájmy partnerů. Jestliže si pár potomka nepořídí, objevují se časté otázky přátel na to, kdy už budou mít svoje vlastní. Tyto otázky mohou být pro partnery nepříjemné a taktéž zvyšovat pravděpodobnost nástupu krize. Pokud tato první vývojová krize nastane, doporučuje Novák nediskutovat o manželství a o tom, co a jak se změnilo a uvědomit si, že věčná romantická láska nemůže trvat věčně. Lepší je zaměřit se především na řešení praktických problémů a také na to, aby se partneři měli šanci věnovat svým zájmům, a pokud mají kariérní ambice, také profesi. První vývojová krize trvá obvykle asi jeden rok.³¹

II. Období druhé krize

Tato krize nastává v období mezi 18 až 25 lety vztahu době, kdy dospělé děti opouštějí domov.³²

Tato krize většinou bývá méně nápadná a méně hluboká. Objevuje se podrážděnost vůči druhému. Partneři se cítí znuděně, mají pocit, že je nemůže na tom druhém nic překvapit. Krize

³⁰ NOVÁK, T. *Hádky v manželství*.

³¹ Tamtéž.

³² MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*.

bývá spojena s vyrovnáváním se s tím, že děti buď „odlétají z hnízda“, nebo přinejmenším zůstávají na rodičích závislé už pouze finančně.³³

Často mívá větší problémy s vyrovnáním se s prázdným hnízdem muž než žena. Muži totiž obvykle touha po kontaktu se svými dětmi přináší výčitky svědomí. Ve středním věku muže, kdy jako otec ještě stále své děti potřebuje, ony většinou už duchem „odešly z domu“. Pro muže je však těžké si připustit lítost nebo dokonce smutek, který přichází se ztrátou možnosti sblížit se se svými dětmi. Pravděpodobně se objeví ještě větší smutek, který se často ani nedostane na vědomou úroveň.³⁴

Muži mohou být v období druhé krize partnerce častěji nevěrní, protože mají pocit, že jim ujíždí vlak. Najdou si pak ženu podstatně mladší, aby si ještě mohli užívat života. Svůj původní vztah berou jako něco, co nadobro skončilo, ale k dětem se snaží uchovat pozitivní vztah.³⁵

Řešením v této situaci může být především odpoutání se od běžných starostí a snaha o to nehledat radost jen uvnitř manželského svazku. Dobré je například cestovat, rozvíjet své zájmy a zkoušet si nové věci, na které dřív nebyl čas ani peníze. Důležité je také být co nejvíce vstřícný k eventuální nevěře partnera. Nejlepší je si v tomto případě počkat, až se situace vyřeší sama.³⁶

Společným znakem obou těchto krizí je jejich zákonitost a také normálnost obou účastníků. Tyto krize se neobjevují jen tam, kde je alespoň jeden z partnerů osobností s disharmonickými rysy, ale objevují se také v harmonických manželstvích. Osobnostní disharmonie však krizi samozřejmě zhoršují. Proto je důležité si uvědomovat, že časem bude lépe. O tom svědčí i dříve užívané grafy, do kterých se každý rok zaznamenávalo, jak bylo v daném roce soužití spokojené. Z údajů seřazených za sebou do sloupce je pak možno vytvořit křivku, na které jsou patrné výkyvy způsobeny právě krizemi v manželství.³⁷

³³ NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství.*

³⁴ SHEEHYOVÁ, G. *Průvodce dospělostí.*

³⁵ KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie.*

³⁶ NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství.*

³⁷ Tamtéž.

5 Možné příčiny nespokojenosti a problémů v partnerských vztazích

5.1 Problémy v komunikaci

I. Nedostatek komunikace

Velice často má ve vztahu jeden partner pocit, že spolu se svým druhem málo komunikují a málo „si povídají“, zpravidla se jedná o ženu. Tento pocit pak vede onoho partnera k nespokojenosti. Nejčastěji tento nedostatek ženy pocítují v době mateřské dovolené, kdy tráví celý den doma s malým dítětem a potřebují, aby se jim muž po příchodu z práce věnoval. Muži si však často tuto potřebu ženy neuvědomují, protože mají pocit, že když sami celý den v práci vydělávají na rodinu, doma by je neměl nikdo rušit.³⁸

Důvodem toho, proč někteří lidé chtějí stále dokola slyšet určité věty (jako například „Mám tě rád.“), je ten, že jim tak nezáleží na obsahu slov, ale na tónu hlasu. U těchto osob je rozhodující v tom, zda budou s partnerem v něčem souhlasit, hlavně to, jakým to partner řekne tónem. To, co jim řekne laskavým hlasem, budou snáze přijímat než to, co se jim řekne agresivním tónem. Mnohdy se stává, že manželé se hádají, i když vlastně mají stejný názor, a to z toho důvodu, že každý z nich to stejné říká jiným tónem.

Někdy partner sice komunikuje, ale vynechává určitá témata, jako je například vlastní osoba nebo hluboké city. Je velmi podstatné, aby si ten, kdo komunikuje méně, uvědomil, jak moc je pro partnera nepříjemné jeho mlčení a vynechávání určitých témat. Naproti tomu komunikativnější partner by se měl pokusit pochopit vyjadřovací potíže toho druhého. Ten za ně totiž nemusí být zodpovědný, protože může například pocházet z rodiny, kde se o určitých tématech méně mluvilo.

Dle Soneta je ve vztahu důležité vést dialog. To znamená spolu rozmlouvat a hlavně vyjadřovat své city. Znamená to však také naslouchat a být pozorný k tomu, co ten druhý očekává a po čem touží a sdílet s ním své vlastní touhy a ideály.³⁹

V knize *Hranice v manželství* se mluví o tzv. *vytváření trojúhelníků* v partnerství, kdy jeden z partnerů se raději svěřil se svým problémem v partnerství třetí osobě (např. kamarádce) než svému partnerovi. Toto však autoři nedoporučují, protože podle nich by měl o tomto problému vědět především partner, aby o něm věděl a byl schopen ho se svým protějškem řešit.⁴⁰

³⁸ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*.

³⁹ SONET, D. *Dobrý partnerský vztah*.

⁴⁰ CLOUD, H. TOWNSEND, J. *Hranice v manželství*.

Oproti tomu dle Miroslava Plzáka by měly být dialogy o manželství zakázány, protože více hrozí, že se při nich partneři pohádají.⁴¹

II. Umělá témata hovoru

Čím delší má vztah trvání, tím více ubývá témat k hovoru. Typicky bývá méně témat hlavně v období mateřské dovolené a v době, kdy se děti začínají osamostatňovat a opouštějí domov. Náměty hovoru se stávají stereotypnějšími a točí se především okolo chodu domácnosti a u rodičů s dětmi okolo chování dětí. Proto dochází k volbě témat umělých. Ta však představují spíše hrozbu, protože buď rozhovor neudrží (pokud jsou partneři ve shodě), nebo mohou být spouštěčem hádky (pokud se názory partnerů liší). Jako prevence se doporučuje, aby si oba partneři umožnili navštěvovat společnost, zvlášť pokud je jeden z nich nezaměstnaný nebo na mateřské dovolené. Kromě toho by partneři měli vyhledávat společné zážitky, jako je dovolená, návštěva přátel, kina a divadla. Důležité je také nezanedbávat společné i individuální zájmy a koníčky, to platí zvláště u starších lidí.⁴²

III. Negativní hádky

Takovéto hádky se projevují tím, že v konfliktu převažuje nad obsahem emocionální hodnocení partnerů. Dochází tak často ke znehodnocování osobnosti partnera a k jeho zesměšňování. Zpočátku si partneři sdělí své odlišné postoje a snaží se jeden druhému nastínit svůj názor. Zjišťují, že jejich názory jsou odlišné. Zpočátku jim to sice vadit nemusí, ale postupem času, když zjišťují, že se s partnerem nejsou schopni domluvit, jejich názory se ještě více polarizují a vzájemně se přestávají poslouchat. Prosazují hlasitě své postoje a nepřizpůsobují hovor reakci partnera. Zvyšující se napětí pak může vést až k separaci partnerů, protože mají pocit, že se kvůli odlišnostem nedokážou shodnout ani v jiných oblastech. Konflikt začíná vrcholit a partneři na sebe jsou sprostí a vzájemně se zesměšňují a znevažují své osobnosti.⁴³

Spory mohou být vyvolány také rozladěností jednoho z partnerů. Pokud má jeden z partnerů z nějakého důvodu mrzutou náladu, má tendenci zapomínat na svůj pozitivní vztah k druhému partnerovi a v takových chvílích se často stává, že rozhovor přejde ve spor. Ženy ve špatné náladě mají tendenci zahrnovat muže výčitkami a vyvolávat v nich pocit viny. Bývá pro ně obtížné projevovat důvěru, přízeň a uznání. Mrzutí muži obvykle zapomínají na to, jak je

⁴¹ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství.*

⁴² ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa.*

⁴³ MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích.*

žena zranitelná a její city mohou naopak odsuzovat a chovat se bezohledně. V těchto chvílích nemá hovor smysl a je lepší ho ukončit a odložit na později.⁴⁴

Miroslav Plzák doporučuje hádky co nejvíce ritualizovat. Navrhuje zavést do partnerství například tzv. „rituál usmíření“. Znamenalo by to, že po hádce bude například jeden týden navrhovat příměří muž a další týden žena. Tento rituál navrhuje z toho důvodu, že partneři se většinou po nějaké době hádání už ani dál hádat nechtějí, ale žádný z nich nechce ustoupit a nabídnout příměří. Další rituál, který navrhuje, je *rituál náhody*. V případě, že se dva partneři hádají, protože se na něčem nemohou dohodnout (např. jeden chce jít do kina a druhý do divadla), měla by o výsledné volbě rozhodnout náhoda. Partneři si mohou například hodit mincí.⁴⁵

Dále při větším rozčilení doporučuje zaměnit ústní dialog za napsání dopisu partnerovi. Při psaní dopisu k sobě lidé bývají zdvořilejší a ohleduplnější. Navíc v psané formě si člověk více uvědomí, jak bolestně mohou znít jeho slova a podle toho pak změnit svůj přístup. Při psaní dopisu se snižuje intenzita negativních pocitů a osoba má postupně tendenci začít vyjadřovat i své pozitivní pocity. Napsáním dopisu se tedy může člověk zbavit své rozčilenosti a místo potřeby hovořit často pocítí potřebu projevit partnerovi lásku. Psáním dopisu je tedy možno nejen vyjádřit své pocity, ale také se uklidnit.⁴⁶

5.2 Neschopnost spravedlivě si rozdělit domácí povinnosti

V dnešní době partneři často řeší problém rozdělení domácích povinností. Dříve spočívala role muže v materiálním zabezpečení rodiny, zatímco žena vychovávala děti a starala se o domácnost, v současnosti ale většinou chodí do práce i žena a nemá dostatek času na domácnost a partneři tedy musí řešit, jakým dílem si rozdělí domácí práce. Rozdělení domácích povinností rovným dílem nemusí být pro každý pár správná volba, protože některé úkoly mohou být pro jednoho partnera velice snadné a pro druhého mohou představovat téměř nadlidský úkol. Ani časové kritérium není v tomto případě vyhovující, protože jeden partner může za stejný čas zvládnout oproti druhému zvládnout několiknásobek povinností.⁴⁷

Nejlépe je si rozdělit povinnosti tak, že každý si vybere část povinností, které jsou mu bližší a pro které má lepší dispozice. Nikdy pravděpodobně nedojde k úplné spravedlnosti, ale pro dobré soužití je třeba s tímhle počítat. Pokud je jeden z partnerů indisponovaný (nemoc, služební cesta apod.), měl by úkoly převzít druhý partner. Doporučuje se zapojovat do domácích

⁴⁴ GRAY, J. *Muži jsou z Marsu, ženy z Venuše*.

⁴⁵ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*.

⁴⁶ GRAY, J. *Muži jsou z Marsu, ženy z Venuše*.

⁴⁷ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*.

povinností také děti. V případě, že je žena na mateřské dovolené, je i přesto vhodné, aby partner pomáhal s vybranými povinnostmi a čas od času by měl zcela převzít péči o domácnost, aby si žena odpočinula od domácích povinností.⁴⁸

Problém s rozdělením domácích povinností se objevuje především v rodinách přetížených pracovními povinnostmi, kdy může být nejlepším řešením přijetí pomoci z vnější strany (hospodyně, úklidové firmy apod.). V nepřetížených rodinách tento problém může značit narušení partnerského vztahu v jiných oblastech.⁴⁹

I počátkem 21. století v České republice stále převažuje lpění na tradičním rozdělení genderových rolí. Asi 70% české populace se například domnívá, že muž má být živitel rodiny a 80% Čechů si myslí, že vařit by měla hlavně žena. Že by se měli střídat si myslí asi 20% populace. Vyplývá to z průzkumu CVVM z listopadu roku 2006.⁵⁰

5.3 Dostatečně nenaplněná očekávání partnerů

Partnerská spokojenost je do značné míry ovlivněna tím, do jaké míry vztah naplňuje očekávání partnerů, která si s sebou každý nese. Proto se doporučuje, aby se partneři dobře poznali, než přistoupí k důležitým závazkům. Měli by znát jak svá, tak partnerova očekávání, aby byli schopni odhadnout perspektivu budoucího soužití. Existují očekávání vědomá a vzájemně sdělovaná. Mohou se týkat otázek o řešení bytové situace, o počtu dětí, o finančním hospodaření apod. Nebezpečnější pak jsou očekávání vědomá, ale nesdělovaná. Nejrizikovější jsou však očekávání nevědomá, která mívají kořeny v dětských, dávno zapomenutých, zkušenostech. Tyto zkušenosti, i když zapomenuté, nás mohou v dospělosti výrazně ovlivňovat tím, že budeme intenzivně reagovat na to, co nám bude tuto zkušenost připomínat. Například dívka, která v dětství postrádala otcovskou lásku, může mít v dospělosti obtíže se svou sexuální rolí a hledat v partnerovi spíše přívětivou otcovskou postavu než sexuálního partnera.

Je důležité, aby partneři mluvili o svých a partnerových vědomých očekáváních. Taktéž bychom měli dát partnerovi najevo, pokud máme pocit, že jeho očekávání v budoucnosti nebudeme schopni plnit.⁵¹

⁴⁸ VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*.

⁴⁹ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*.

⁵⁰ GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie : systematické a narativní přístupy 2., doplněné a přepracované vydání*.

⁵¹ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*.

5.3.1 *Typicky mužská a ženská očekávání*

Kromě individuálních očekávání existují také očekávání obecně rozšířená, genderově odlišná.

5.3.1.1 *Mužská a ženská očekávání ve vztahu dle profesora Kratochvíla*

Kratochvíl popsal očekávání žen a mužů od manželství a pro zjednodušení je popsal zkratkami. Vychází při tom z klinických pozorování českých manželských terapeutů, kteří si zaznamenávali odlišná očekávání mužů a žen v manželství.⁵²

Těmito očekáváním tedy jsou:

OSTA, NESTA, SEZA, UU – zkratky očekávání od manželství u mužů
POPO, DUPO, VYCE, VYPO - zkratky očekávání od manželství u žen

Nyní vysvětlím význam jednotlivých zkratek:

Očekávání mužů:

OSTA = obdiv stále. Obecně muži potřebují stálý obdiv, proto by jim ho měly partnerky poskytovat.

NESTA = nezatěžovat starostmi. Znamená to, že by ho žena neměla příliš často zatěžovat problémy ohledně jejich partnerského vztahu, pokud tam něco není v pořádku, protože to muže obvykle vyděsí. Někteří to mohou ignorovat nebo před problémem utéct do nemoci.

SEZA = sex, kdykoliv se mu zachce. Muži mají věcnější přístup k sexu než ženy, ženy se drží spíše romantických představ.

UU = uvařeno, uklizeno. Mužům vyhovuje pořádek a dobré jídlo, obzvláště pokud to žena zařídí sama.

Očekávání žen:

POPO = posedět, popovídat. Ženy potřebují s partnerem sdílet a cítit jeho zájem

⁵² GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie : systematické a narativní přístupy.*

DUPO = duševní porozumění. Ženy potřebují cítit, že je partner bere vážně i s jejich starostmi a radostmi. Proto není dobré, když se partner pokouší ženě rozumně rozmlouvat, že není důvod, aby byla smutná nebo veselá, to je pro ni výraz nepochopení.

VYCE = vyjadřovat lásku celým životem. Žena potřebuje, aby jí muž dokázal dát dostatečně silně najevo své city a to, že cokoliv pro ni partner dělá, dělá z lásky k ní.

VYPO = vycítit, co žena potřebuje. Nejen vycítit, ale také se podle toho chovat.⁵³

5.3.1.2 Očekávání mužů a žen ve vztahu dle Denisa Soneta

Denis Sonet v knize Dobrý partnerský vztah taktéž definoval očekávání mužů a žen v partnerství. Pro přehlednost uvádím pouze ta, která neuvádí Stanislav Kratochvíl.⁵⁴

Ženy od mužů očekávají ještě:

- **Stabilitu**

Ženy chtějí cítit po svém boku sílu, proto očekávají od muže bezpečí, mužnost a stabilitu. Potřebují mít vedle sebe silného muže, o kterého se mohou opřít.

Stabilita by měla být jak fyzická, tak i citová, finanční a „stabilita v podnikavosti“, což znamená schopnost muže se rozhodovat.

- **Eleganci**

Žena v dnešní době chce být hrdá na to, jak elegantní a stylový je její muž.

- **„Zvláštní vlastnost“**

Jedná se o vlastnost, které si žena u svého manžela cení. Je to vlastnost, kterou se její partner od ostatních mužů liší.

Muži pak kromě již zmíněného od ženy očekávají:

- **Fyzický půvab**

Muži chtějí mít půvabnou ženu, která se dokáže obměňovat. Manžel bývá pyšný na to, když má pěknou ženu a může se s ní chlubit. Může mu však být nepříjemné, pokud je žena přehnaně krásná v jeho nepřítomnosti.

⁵³ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa.*

⁵⁴ SONET, D. *Dobrý partnerský vztah.*

- **Morální hodnotu**

Žena by sice měla být krásná, ale musí být zároveň důstojná a morálně na výši. Měla by představovat jakousi strážkyni duchovních a morálních hodnot, které muž sám ani mít nemusí. Tyto vlastnosti mu u ženy připomínají jeho vlastní matku, kterou uctíval.

- **Průzračnost**

Muži mají rádi, pokud se v ženě dobře orientují. Pokud tedy žena často truceje a ve své uraženosti ukrývá svá trápení, muž se k tomuto chování stane lhostejným.

- **Přivítání**

Muž má rád, když se k němu žena chová tak, jako kdysi jeho matka. Když přijde domů, tak očekává úsměv, políbení a připravenou večeři, i když často předstírá opak.

- **Diskrétní přítomnost**

Muži nemají rádi, když je žena neustále kontroluje a poučuje radami jako „Nejezdi tak rychle“, „Uklid' si své věci“ apod. Oceňuje však diskrétní, ale posilující přítomnost své ženy. Někteří muži se cítí bez své ženy „ztraceni“. Prostřednictvím ženy se muž ujišťuje o svých kvalitách.

Oba dva partneři ještě očekávají:

- **Fantazii**

Ženy potřebují drobné projevy fantazie, jako je malý dárek, nečekané polaskání nebo zamilované slůvko, zatímco muži potřebují, aby se žena dokázala co nejčastěji proměňovat. Oba partneři potřebují jednou za čas změnu v podobě návštěvy restaurace, kina nebo každoroční dovolené bez dětí tak dlouhé, aby se na ní spolu nezačali nudit.

5.4 Partnerský vztah s osobou s abnormálními rysy osobnosti

„Osobnost člověka funguje jako integrovaný celek, který je individuálně typický a ve svých charakteristických rysech i relativně stabilní.“⁵⁵ Tato definice platí také v případě, že se některé rysy osobnosti více nebo méně liší od normy. Tito lidé mají tendenci reagovat i na

⁵⁵ VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*, s. 511.

běžné podněty netypickým způsobem. Takovéto jedince nazýváme „Lidé s poruchami osobnosti“.⁵⁶

Některé z těchto abnormálních typů osobnosti pak mohou mít specifické potíže i v manželství. Touto problematikou se zabývá Miroslav Plzák.⁵⁷

Ve výzkumu, který srovnával funkční a nefunkční manželství, bylo zjištěno, že u dysfunkčních manželství byla 39% mužů a 29% žen diagnostikována porucha osobnosti, zatímco u funkčních soužití byla diagnostikována pouze 11% mužů a 5,7% žen.⁵⁸

5.5 Alkoholismus partnera

Alkoholismus mění osobnost člověka a vlivem alkoholismu se může z klidného partnera stát žárlivec, sobec či agresor. Hrozí také domácí násilí ze strany partnera. Může se také objevit tzv. začarovaný kruh, kdy partner něco provede a pak „seká dobrotu“, jenže partnerka mu jeho exces stále připomíná, až se rozcílí, znovu se opije a opět něco provede. Poté se omluví, ale partner mu opět znovu stále připomíná jeho chování, což vede k dalšímu excesu a tak se to opakuje pořád dokola. S protějškem nemá žádný význam diskutovat nebo se s ním hádat, když je opilý, protože hrozí, že partner bude agresivní. Řešení může být dvojí: buď dát partnerovi ultimátum, že se musí rozhodnout buď pro vztah, nebo pro alkohol, popřípadě nechat partnera klesnout až na dno a poté zprostředkovat léčbu.⁵⁹

5.6 Žárlivost

Tvrzení, že kdo nežárlí, nemiluje, je mýtem. Je to forma úzkosti, která vzniká z obavy ze ztráty milované osoby. Žárlivost dokonce může být ukazatelem vznikající mozkové poruchy nebo duševní nemoci. Existuje více typů žárlivosti dle jejich vzniku. Můžeme tedy rozlišovat žárlivost na základě bludu, kdy si protějšek myslí, že mu partner byl nevěrný, případně ho z toho mylně podezřívá, aniž by se jeho domněnka zakládala na reálných faktech. Stává se obětí bludu a neexistuje argument, který by mohl jeho podezření vyvrátit. Dále existuje chorobná žárlivost, kdy postižený není schopen vyrovnat se s nejistotou o věrnosti partnera. Někdy také uvádí příčinu své žárlivosti, která je ale buď vymyšlená, nebo jsou jejím základem nepřímé a špatně interpretované důkazy. Často řeší otázku, jestli je možné partnerovi věřit, nebo ne. Dále

⁵⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*.

⁵⁷ KRATOCHVÍL, S. *Manželská terapie*.

⁵⁸ PLAŇAVA, I. *Manželství a rodiny*.

⁵⁹ NOVÁK, T. *Manželství jako trvalý stres*.

pak existuje žárlivost podmíněná reálně, která je reakcí na partnerovu nevěru, Tato žárlivost může být svými projevy buď přiměřená či nepřiměřená.

Žárlivost je pro vztah ohrožující a může být důvodem rozchodu partnerů. Kromě toho je však třeba si uvědomit, že dle statistik je motivem zhruba 50% vražd mezi partnery právě žárlivost.⁶⁰

5.7 Stereotyp, nuda a ponorková nemoc

- **Stereotyp a nuda**

Stereotyp a nuda jsou pro pár ohrožující záležitost, protože partneři mají pocit, že jejich povinností je zaplašit nudu dialogem. Dialog se v okamžicích nudy často přenáší na sporná témata a znudění partneři se pak spolu snadno pohádají. Ideálním řešením nastávající nudy v partnerském vztahu je pořídit si dítě. To se stává třetím článkem skupiny a nedovoluje párovou nudu. Jakmile však děti dospějí, osamostatní se a rodiče opustí, může nastat stejný problém. Partnerům se v této době doporučuje realizovat věci, na které nebyl dřív čas nebo peníze.⁶¹

- **Ponorková nemoc**

Ponorková nemoc neboli tzv. „ponorka“ vzniká tak, že „malý kolektiv dvou až deseti osob je izolován na nedostatečně velkém prostoru tak, že nikdo nemá své doupě“⁶². Příliš velký stupeň přehušnění jedinců na malé ploše pak vyvolává napětí a stavy zloby. Experimenty ukázaly příčinu vzniku těchto stavů. V mozku totiž dochází k biochemickým změnám, které způsobují to, že partnera začneme vnímat jako vetřelce. Vetřelec byl v době kmenového uspořádání vnímán jako nepřítel a člověk nacházel uspokojení v tom, že vetřelce zlikvidoval. Proto se ve stavu ponorkové nemoci člověku uleví tím, pokud rozezná svého partnera. Ponorka má tendenci se řetězit, což v praxi vypadá tak, že pokud je např. žena rozzlobená a manžel klidný, manželka rozzlobí svého partnera, čímž se sama uklidní. Poté se chce udobřit, ale nahněvaný manžel nabídku odmítne. Tím však rozhněvá manželku atd. To se nazývá *pingpongový efekt ponorky*. Proto je třeba, aby partneři spolu pokud možno netrávili příliš dlouhý čas v malém uzavřeném prostoru. Ohrožením v dnešní době jsou byty, kde není dostatek prostoru pro „doupě“, kde by každý partner mohl být sám. Pokud již k ponorce dojde, ideální je,

⁶⁰ NOVÁK, T. *Žárlivost : jak ji zvládat.*

⁶¹ PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství.*

⁶² PLZÁK, M. *Žena a muž*, s. 119.

když se partnerům podaří uvědomit si, že příčinou sporů byla právě ponorka, a když se tedy nesnaží si vzniklé potíže vysvětlit nějakou výmluvou.⁶³

5.8 Rozdílnost zájmů, hodnot a postojů

Kategorie nazvaná „rozdíl povah, zájmů a názorů“ tvoří v rozvodových statistikách nejčastější příčinu rozpadu partnerství. Zkušenosti však ukazují na to, že zde jde spíše o bezradnost soudů, které nějaký důvod rozpadu najít musí. Zdá se, že tuto kategorii užívají soudy hlavně v případech, kdy se jim nepodaří nalézt jinou příčinu.⁶⁴

Dle Českého statistického úřadu je v současné době skutečně v České republice jako nejčastější příčina rozpadu manželství soudem určována právě kategorie „Rozdíl povah, zájmů a názorů“ (v současné době kolem 40 000 případů ročně). Na druhém místě pak jsou „Ostatní příčiny“ (asi 10 000 případů za rok).⁶⁵

- **Rozdíly zájmů**

Dá se říct, že rozdílné zájmy mohou být do určité míry spíše výhodou než nevýhodou, protože rozdíly partnery vzájemně obohacují a společným dětem poskytují širší spektrum výběru. Pokud mají partneři rozdílné zájmy, je třeba pouze potřebná míra tolerance, která dovoluje oběma partnerům naplňovat své rozdílné zájmy. Ideální je, pokud však partneři mají nějaký společný zájem, který jim dodává pocit sounáležitosti. Důležité je také, aby se v případě rozdílných zájmů partneři dokázali oprostít od mýtu, že manželé by všechno měli dělat společně.

- **Rozdíly hodnot**

Rozdílnost hodnot již může být závažnější problém. Situaci už zde obvykle přiměřená dávka tolerance nevyřeší. Základní hodnotová orientace partnera bývá spojena s celkovým hodnocením partnera a jeho kvalit. Proto, pokud jsou pro nás partnerovy hodnoty tak

⁶³ PLZÁK, M. *Žena a muž*.

⁶⁴ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané*.

⁶⁵ 5-7 Rozvody podle příčiny rozvratu manželství v letech 1960 - 2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23.11 2010, 3.3 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10>

nepochopitelné, že je nedokážeme zpracovat, bude pro nás těžko přijatelný jejich nositel. Hodnoty ovlivňují celkový přístup k životu. Bývají proto tolerovány pouze mírné rozdíly.⁶⁶

- **Rozdíly postojů**

Postoje „...jsou souborem poznatků, doprovodných emocí a tendencí k odpovídajícímu jednání, které se váží na předmět postoje“.⁶⁷

Typická je jejich dynamičnost, tzn., že během se života se často mění na základě nových informací a zkušeností. Stejně jako rozdílnost hodnot, také rozdílnost postojů může být pro partnerství ohrožující. Zvláště nebezpečné je, pokud se partneři různí ve více oblastech (náboženství, politické smýšlení apod.) nebo pokud jeden partner nutí jednat toho druhého dle svých vlastních postojů.

Proto by partneři měli při výběru partnera přihlédnout k tomu, v čem jsou odlišní, a být opatrní, aby nebyli s partnerem ve svých zájmech, hodnotách a postojích příliš rozdílní. Přestože zpočátku jim může rozdílnost připadat na partnerovi zajímavá, je to především vlivem počáteční zamilovanosti (viz s. 1) a časem se to může změnit. Zvláště ohrožující je rozdílnost hodnot a postojů.⁶⁸

5.9 Rozdílné požadavky a nesoulad v sexu

Často se stává, že partneři nemají stejné požadavky na frekvenci pohlavních styků nebo má každý partner jiné fantazie. Proto by se partneři měli naučit vést spolu otevřený dialog v této oblasti, aby zjistili, zda jsou oba se svým sexuálním životem spokojeni. Pokud mají rozdílné požadavky na frekvenci sexuálních styků, doporučuje Denis Sonet, aby se jednou partner přizpůsobil partnerce a jednou zase ona jemu.⁶⁹

Oproti tomu Miroslav Plzák tvrdí, že vždy, pokud jeden partner má zájem o sex a druhý ne, měl by se přizpůsobit ten, který zájem má, protože vynucený sex je pro toho druhého velmi nepříjemný a může postupem času vést až k sexuální averzi. Pokud na styk nemá chuť ani jeden, pak ke styku dojít nesmí. Plzák tvrdí, že partneři dnes kladou přílišný důraz na sexuální porozumění a často se kvůli tomu partnerské vztahy zbytečně hrouť. Zvláště nerozumné je rozejít se s partnerem z důvodu sexuálního nepochopení v době, kdy vychovávají nedospělé děti. Sexuální porozumění je přínosem, nikoliv však podmínkou fungujícího vztahu.⁷⁰

⁶⁶ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané.*

⁶⁷ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané, s. 55.*

⁶⁸ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané.*

⁶⁹ SONET, D. *Dobrý partnerský vztah.*

⁷⁰ PLZÁK, M. *Žena a muž.*

Plzák také doporučuje zdravé rozvíjení sexuální fantazie a radí ženám, aby partnerovi tolerovaly pornografii, pokud o ni má zájem, protože je to lepší řešení než to, aby muži hledali sexuální uspokojení někde jinde prostřednictvím nevěry. Partnerům v krizi, kteří oba mají chuť na sexuální styk, ale ani jeden nechce být jeho navrhovatelem, radí, aby si určili, které dny bude docházet k sexu.⁷¹

Je třeba vždy se snažit určit příčinu sexuálního nesouladu partnerů. Problémy v sexuální oblasti mohou pramenit také ze sexuálních dysfunkcí tělesného původu (somatických poruch), kdy je třeba vyhledat pomoc sexuologa, případně vlivem sexuálních deviací, které mohou způsobovat potíže v sexuálním životě partnerů, i když nositel není sexuálním delikventem a snaží se své orientaci nepodléhat.⁷²

5.10 Rozdílné vzdělání či věk partnerů

V naší společnosti převládá tendence k homogamii – tedy k tomu, že si vybíráme partnera co nejpodobnějšího. Běžný věkový rozdíl partnerů jsou zhruba dva roky a nejvíce se berou lidé se stejným dosaženým vzděláním. Příliš velké rozdíly mohou totiž partnerské soužití komplikovat.⁷³

- **Věkový rozdíl**

Věkový rozdíl partnerů zpravidla není zdrojem potíží, pokud není muž starší o více než deset let nebo pokud žena není starší o více než dva roky. Pokud je muž starší více jak o deset let, existují dvě varianty, které mohou tento rozdíl kompenzovat. Buď je muž výjimečný a je schopen tím své manželce trvale imponovat (jako například Goethe, Picasso nebo Chaplin), nebo by se žena měla přizpůsobit muži svým životním stylem, zájmy, okruhy přátel apod. Snaha muže přizpůsobit se ženě bývá neúčinná. V případě, že je žena o několik let starší než muž, hrozí zde, že se žena postupem času může začít potýkat s pocitem nejistoty spojené se strachem ze stárnutí, což se navenek projevuje podrážděností a žárlivostí na mladší sokyně. Vztahy mužů s výrazně staršími ženami mohou být založeny na snaze kompenzovat neuspokojené potřeby z dětství (lásku, mateřskou péči apod.). Problémy pak nastávají po narození dítěte, kdy muži mají sklon žárlit na svého potomka.⁷⁴

⁷¹ PLZÁK, M. *Žena a muž*.

⁷² VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*.

⁷³ ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*.

⁷⁴ Tamtéž.

- **Rozdíl ve vzdělání**

Protože u nás stále ještě převládá patriarchální model rodinného uspořádání, může být obtížné soužití partnerů, kde muž má výrazně nižší vzdělání než jeho partnerka. Výrazně nižším vzděláním se myslí rozdíl dvou nebo více stupňů běžné školské soustavy, tedy např. muž se základním vzděláním a žena středoškolačka či vyučený muž a žena vysokoškolačka. Pokud navíc muž není příliš úspěšný ani v jiných oblastech (sport, zaměstnání, manuální zručnost apod.), může být soužití problematické. V takovémto vztahu obvykle mají problém především muži, a to i v případě, že partnerce tento rozdíl nevadí a snaží se, aby partner neměl pocit, že je ve vztahu handicapovaný. Znakem toho, že rozdíl ve vzdělání je skutečným problémem, bývá to, když partneři začínají věkovým rozdílem argumentovat ve svých hádkách (např. „Ty tomu nemůžeš při svém vzdělání rozumět“). Pokud je muž zakomplexovaný a žena takto využívá své převahy ve vzdělání, hrozí zde velké riziko fyzického napadení ze strany muže, kdy takto partner dá najevo alespoň svoji fyzickou převahu.⁷⁵

⁷⁵ ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané.*

II. Výzkumná část

6 Cíl výzkumu, hypotézy a výzkumné otázky

6.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, zda je chování v partnerských vztazích a priority na ně kladené, celkový počet vztahů a nazírání na rozpady vztahů (jak obecně, tak i co se týče předchozího ukončeného vztahu), ovlivněno **pohlavím, věkem, dosaženým vzděláním a náboženstvím**. Dále je zjišťována souvislost mezi vnímáním předchozího ukončeného vztahu a osobnostními předpoklady, délkou tohoto vztahu, bytovou situací bývalých partnerů, chováním ve vztahu a kvalitou partnerského vztahu rodičů bývalých partnerů. Cílem není přesný popis vztahů mezi proměnnými, ale zmapování oblasti percepce rozpadu partnerských vztahů, které může vést k formulaci nových hypotéz.

6.2 Výzkumné otázky

Existuje rozdíl v chování v partnerských vztazích a prioritách na ně kladených, celkovém počtu vztahů a nazírání na rozpady vztahů (jak obecně, tak i co se týče konkrétních ukončených vztahů) v závislosti na pohlaví, věku, dosaženém vzdělání a náboženství? Ovlivňují vnímání rozpadu předchozího vztahu osobnostní předpoklady, délka tohoto vztahu, bytová situace bývalých partnerů, chování ve vztahu a kvalita partnerského vztahu rodičů bývalých partnerů?

6.3 Výzkumné hypotézy

Hypotéza číslo 1: Ženy budou vnímat nedostatek porozumění a lásky jako příčinu rozpadu partnerského vztahu významně častěji než muži.

Hypotéza číslo 2: Respondenti, jejichž rodiče se rozvedli před jejich dvanáctým rokem, zažili v průměru již významně více partnerských vztahů než respondenti, jejichž rodiče měli velice dobrý a kvalitní vztah.

7 Výzkumné metody a charakteristika zkoumaného souboru

7.1 Výzkumné metody

Výzkum percepce rozpadu partnerských vztahů byl realizován pomocí dotazníkového šetření. Dotazník je vyhodnocován kvantitativně pomocí položkové analýzy. Dotazníky byly distribuovány buď v tištěné, nebo v elektronické podobě.

Respondenty jsem oslovovala prostřednictvím emailů. Emailové adresy jsem vyhledávala prostřednictvím serveru Lidé.cz. V textu emailu jsem se představila a požádala respondenta o vyplnění krátkého dotazníku, jehož vyhodnocení bude součástí bakalářské práce. Zpočátku jsem neznámé lidi oslovovala pouze pomocí dotazníku, sestaveného v programu Microsoft Word, který přikládám v příloze (Příloha č. 1). Návratnost těchto dotazníků však byla velice malá (vrátil se asi 1 dotazník ze sta). Proto byl pomocí aplikace určené k tvorbě dotazníků, kterou poskytuje Google, sestaven druhý typ dotazníku. Pro respondenta bylo jeho vyplnění a odeslání již mnohem jednodušší, což se projevilo zvýšením návratnosti dotazníku (dotazník vyplnil přibližně každý osmý respondent).⁷⁶

Dotazník je rozdělen na dvě části, první část se zabývá počtem vztahů respondentů, názory na příčiny nárůstu rozpadů vztahů, na zjišťování toho, co je pro partnery v partnerském vztahu důležité, a na způsob zachování se v případě partnerských problémů. Druhá část dotazníku byla určena pouze pro respondenty, co zažily již nejméně jeden vztah, který skončil rozchodem, a zabývá se posledním ukončeným vztahem respondentů. Zjišťuje, jak respondenti vnímají rozpad tohoto vztahu, tedy například, jaké přisuzují příčiny rozpadu vztahu, dále tomu, který z partnerů vztah ukončil, zda by některý z partnerů mohl nést větší vinu na rozpadu tohoto vztahu apod. První a druhá část dotazníku se proto výrazně liší počtem respondentů. U obou částí dotazníku proto uvádím poměrné zastoupení jednotlivých kategorií. Někteří respondenti nevyplnili jednu či dvě otázky (z důvodu nepozornosti či proto, že odpověď na danou otázku nechtěli uvést). Z toho důvodu u každé otázky uvádím celkový počet respondentů, kteří ji vyplnili.

Dotazník obsahuje tři typy otázek. Prvním typem jsou otázky na osobní údaje respondenta, které umožňují respondenty rozdělit do výzkumných, vzájemně porovnávaných, kategorií. Patří sem otázka týkající se věku, pohlaví, vzdělání a náboženství respondentů. Tyto otázky jsou uvedeny převážně již na počátku dotazníku (kromě otázky zjišťující náboženství respondenta, která je poměrně intimní a její uvedení na počátku dotazníku by mohlo respondenta odradit.) Druhým typem otázek jsou otázky, které zjišťují některé osobnostní

⁷⁶ Pod tímto odkazem je možno prohlédnout si dotazník:

<https://spreadsheets.google.com/viewform?formkey=dEx3UIZsZDlkNnRBUIRMcXdBT2VFQ0E6MQ>

vlastnosti respondentů, vztah rodičů, délku posledního ukončeného partnerského vztahu apod. Tyto otázky mají podobný účel jako první typ otázek, slouží tedy k rozčlenění respondentů do vzájemně porovnávaných kategorií, jsou však, na rozdíl od první skupiny otázek, vyhodnocovány pouze v souvislosti s některými otázkami, se kterými je předpokládána možná spojitost. Třetí typ otázek zjišťuje právě percepci rozpadu partnerských vztahů. Tyto otázky slouží k porovnávání s výzkumnými kategoriemi vytvořenými buď prvním, či druhým typem otázek, nebo oběma.

7.2 Charakteristika zkoumaného souboru

Zkoumaný soubor obsahuje **196 respondentů** ve věku od 15 do 68 let. Druhá část dotazníku byla určena pouze pro osoby, které již absolvovaly nejméně jeden ukončený partnerský vztah. Z toho důvodu respondentů, kteří vyplnili i druhou část dotazníku, výrazně ubylo. Bylo jich celkem 158. Počet respondentů, kteří vyplnili celý dotazník včetně druhé části, aniž by nevyplnili jakoukoliv odpověď, bylo celkem 104. Respondenty byly osoby, registrované na serveru Lide.cz, kterým jsem rozesílala maily s dotazníkem. Tyto respondenty jsem vybírala tak, aby byli co nejrovnoměrněji věkově rozloženi, pouze jsem vyloučila děti mladší 15 let, protože ty prozatím nemají vlastní zkušenost s vážnějšími partnerskými vztahy. Stejně tak jsem se snažila o rovnoměrné rozložení uživatelů dle pohlaví. Na serveru Lidé.cz jsou registrováni uživatelé z celé České republiky, takže díky tomu obsahuje výzkumný vzorek respondenty ze všech oblastí České republiky.

8 Výsledky

Kapitola výsledky je rozdělena na tři části. První a druhá část kapitoly se zabývá vyhodnocováním položek pomocí srovnávání jednotlivých kategorií věku, pohlaví, vzdělání a náboženství. Věkových kategorií je pět, a to kategorie *15-20 let*, *21-30 let*, *31-40 let*, *41-50 let* a *51 let a více*. Kategorie v oblasti vzdělání jsou 4: „*Základní*“, „*Střední bez maturity*“, „*Střední s maturitou*“ a „*Vysokoškolské*“. Nabízených kategorií v oblasti náboženství bylo celkem 9, a to „*Věřící v sílu mezi nebem a zemí*“, „*Katolíci*“, „*Nevěřící*“, „*Evangelíci*“, „*Pravoslavní*“, „*Židé*“, „*Islamisti*“, „*Hinduisti*“ a „*Buddhisti*“. Vyplněny nebyly pouze tři kategorie, a to „*Žid*“, „*Buddhista*“ a „*Islamista*“. Kategorie „*Evangelík*“ a „*Pravoslavný*“ byly označeny pouze dvakrát, kategorie „*Hinduista*“ byla označena pouze jednou, což je velice nízký počet, který by neposkytl relevantní výsledky, proto jsem tyto kategorie v oblasti náboženství vyřadila a zabývám se pouze třemi kategoriemi („*Věřící v sílu mezi nebem a zemí*“, „*Katolíci*“ a „*Nevěřící*“).

Výsledky jednotlivých otázek jsou zaneseny do tabulky, kde první uvedené číslo udává absolutní hodnotu uvedených odpovědí a druhé je převedeno na relativní hodnotu v procentech. Výjimku tvoří výsledky z otázky číslo 17. Způsob zápisu výsledků je vysvětlen přímo u této otázky. U otázky číslo 1 jsem tabulku doplnila také průměrnými hodnotami. Ve druhé části vyhodnocení se do respondentů, kteří neodpověděli, již nezapočítávají respondenti, kteří odpověděli pouze na první část dotazníku. U některých otázek, kde byl výsledek něčím zajímavý, je vepsána krátká interpretace či komentář. U každé otázky uvádím také celkový počet respondentů, kteří odpověděli na danou otázku. Ve druhé části vyhodnocení se do respondentů, kteří na otázku neodpověděli, již nezapočítávají ti, kteří vyplnili pouze první část dotazníku.

8.1 Vyhodnocení 1. části dotazníku

8.1.1 Vzorek respondentů z 1. části dotazníku

Respondentů celkem: 196

Respondentů, kteří odpověděli na všechny otázky: 104

Kategorie – poměrné zastoupení

Věk Celkem uvedlo: 195

Tabulka č. 1. – Poměrné zastoupení věkových kategorií respondentů z 1. části dotazníku

15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
29 (15%)	51 (26%)	65 (33%)	29 (15%)	21 (11%)

Největší počet respondentů je zahrnut ve věkové kategorii 31-40 let, dále pak 21-30 let. Nejméně respondentů spadá do věkové kategorie 51 a více let.

Pohlaví Celkem uvedlo: 196

Tabulka č. 2 – Poměrné zastoupení kategorií dle pohlaví respondentů z 1. části dotazníku

MUŽI	ŽENY
74 (38%)	122 (62%)

Ženy tvoří nadpoloviční většinu respondentů.

Vzdělání Celkem uvedlo: 193

Tabulka č. 3 – Poměrné zastoupení kategorií dle vzdělání respondentů z 1. části dotazníku

ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
37 (19%)	58 (30%)	75 (39%)	23 (12%)

Výrazně převládá střední vzdělání bez maturity a střední vzdělání s maturitou, podobně jako je tomu u průměrné české populace.

Náboženství**Celkem uvedlo: 190****Tabulka č. 4 – Poměrné zastoupení kategorií dle náboženství respondentů z 1. části dotazníku**

VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	KATOLÍCI	NEVĚŘÍCÍ	EVANGELÍK	PRAVOSLAVNÝ	HINDUISTA	SATANISMUS
81 (43%)	24 (13%)	78; 41%	2 (1%)	2 (1%)	1 (0%)	2 (1%)

Co se týče náboženství respondentů, většinu odpovídajících uvádělo víru mezi nebem a zemí, nebo byli nevěřící. Více jak deset procent respondentů uvedlo katolickou víru.

Rozložení jednotlivých kategorií – poměrné zastoupení**Věk – poměrné zastoupení pohlaví****Tabulka č. 5 – Věkové kategorie – poměrné zastoupení kategorií dle pohlaví**

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
ŽENY	21 (72%)	35 (69%)	39 (60%)	19 (66%)	7 (33%)
MUŽI	8 (28%)	16 (31%)	26 (40%)	10 (34%)	14 (67%)

Ve všech věkových kategoriích převládají ženy, kromě kategorie 51 a více let.

Náboženství – poměrné zastoupení pohlaví, věk**Tabulka č. 6 – Kategorie dle náboženství – poměrné zastoupení kategorií dle pohlaví**

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
ŽENY	17 (71%)	57 (70%)	41 (53%)
MUŽI	7 (29%)	24 (30%)	37 (47%)

Tabulka č. 7 – Kategorie dle náboženství – poměrné zastoupení kategorií dle věku

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
15-20 LET	3 (12%)	3 (13%)	16 (21%)
21-30 LET	6 (25%)	6 (25%)	22 (29%)
31-40 LET	8 (33%)	8 (33%)	22 (29%)
41-50 LET	4 (17%)	4 (17%)	10 (13%)
51 A VÍCE LET	3 (13%)	3 (13%)	7 (9%)

Ve všech kategoriích převládají ženy, výrazně méně často než muži se však ženy zařadili do kategorie nevěřících.

Vzdělání – poměrné zastoupení pohlaví, věk

Tabulka č. 8 – Kategorie dle vzdělání – poměrné zastoupení kategorií dle pohlaví

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
ŽENY	22 (59%)	38 (66%)	53 (71%)	8 (35%)
MUŽI	15 (41%)	20 (34%)	22 (29%)	15 (65%)

Tabulka č. 9 - Kategorie dle vzdělání – poměrné zastoupení kategorií dle věku

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
15-20 LET	16 (44%)	7 (12%)	5 (7%)	1 (5%)
21-30 LET	4 (11%)	10 (17%)	23 (32%)	9 (39%)
31-40 LET	8 (22%)	24 (42%)	23 (32%)	9 (39%)
41-50 LET	6 (17%)	10 (17%)	12 (17%)	1 (4%)
51 A VÍCE LET	2 (6%)	7 (12%)	8 (11%)	3 (13%)

Zde můžeme sledovat, že téměř polovinu respondentů se základním vzděláním tvoří věková kategorie mezi 15 až 20 lety, což jsou pravděpodobně většinou studenti středních škol a učilišť, kteří prozatím ještě dále studují.

8.1.2 Vyhodnocení otázek z 1. části dotazníku

1) Kolik jste již měl/a během svého života partnerských vztahů? (včetně případného vztahu, ve kterém se nacházíte v současnosti)

Celkem odpovědělo: 190

Celkově

Tabulka č. 10 – Struktura odpovědí na otázku č. 1

0-2 VZTAHY	58 (31%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	101 (53%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	19 (10%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	12 (6%)
PRŮMĚRNÝ POČET VZTAHŮ	4,11

Nejčastěji uváděný počet vztahů se pohybuje mezi třemi až pěti, což dle mého názoru skutečně odpovídá průměru.

Tabulka č. 11 – Struktura odpovědí na otázku č. 1 dle věku respondentů

Dle věku

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
0-2 VZTAHY	8 (29%)	14 (27%)	15 (24%)	10 (36%)	11 (52%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	14 (52%)	31 (61%)	33 (53%)	16 (57%)	6 (29%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	4 (15%)	4 (8%)	8 (13%)	0 (0%)	3 (14%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	1 (4%)	2 (4%)	6 (10%)	2 (7%)	1 (5%)
PRŮMĚRNÝ POČET VZTAHŮ	3,44	3,75	4,85	3,86	3,95

Průměrný počet vztahů má dle výsledků se vzrůstajícím věkem v současné populaci pomalý nárůst až do 40 let věku, potom se počet vztahů v populaci začíná poměrně rapidně snižovat, což odpovídá tomu, že v současnosti mladí lidé více experimentují se vztahy než lidé, kterým je v současnosti právě více jak 40 let.

Dle pohlaví

Tabulka č. 12 – Struktura odpovědí na otázku č. 1 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
0-2 VZTAHY	24 (33%)	34 (29%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	33 (46%)	68 (58%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	8 (11%)	11 (9%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	7 (10%)	5 (4%)
PRŮMĚRNÝ POČET VZTAHŮ	5,24	3,8

Muži uvádějí v průměru výrazně více vztahů než ženy. To však vzhledem k tomu, že homosexuální populace procentuálně tvoří asi 4 procenta, není možné. Můžeme se proto domnívat, že buď v této otázce ženy či muži nejsou úplně upřímní, nebo že ženy a muži mají odlišné pojetí toho, co znamená partnerský vztah.

Dle vzdělání

Tabulka č. 13 – *Struktura odpovědí na otázku č. 1 dle vzdělání respondentů*

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
0-2 VZTAHY	14 (38%)	12 (22%)	22 (30%)	8 (35%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	20 (54%)	29 (54%)	42 (58%)	10 (43%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	3 (8%)	6 (11%)	6 (8%)	3 (13%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	0 (0%)	7 (13%)	3 (4%)	2 (9%)
PRŮMĚRNÝ POČET VZTAHŮ	3,11	5,1	3,82	4,43

Lidé se základním vzděláním uvádějí v průměru nejméně vztahů, což však může být ovlivněno tím, že téměř polovinu z nich tvoří mladí lidé, kteří studují (jak uvádím v podkapitole o poměrném zastoupení skupin). Nejvyšší počet vztahů uvedli lidé se středním vzděláním bez maturity, druhý nejvyšší počet vztahů udávají vysokoškoláci. Na to by však mohlo mít vliv také to, že v této kategorii převládají muži, kteří uvádějí vyšší počet vztahů než ženy.

Dle náboženství

Tabulka č. 14 – *Struktura odpovědí na otázku č. 1 dle náboženství respondentů*

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
0-2 VZTAHY	11 (46%)	26 (33%)	15 (20%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	11 (46%)	40 (51%)	45 (61%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	2 (8%)	8 (10%)	8 (11%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	0 (0%)	5 (6%)	6 (8%)
PRŮMĚRNĚ VZTAHŮ	3,21	4,1	4,41

Zajímavým výsledkem je to, že katolíci uvádějí v průměru přibližně o jeden partnerský vztah méně než respondenti v ostatních kategoriích. Mezi kategoriemi věřících v sílu mezi nebem a zemí a nevěřícími již není přílišný rozdíl, pouze asi o 3 desetiny jednotky, což může být opět způsobeno poměrně velkým zastoupením mužů v této kategorii.

2) Jaký si myslíte, že je hlavní důvod toho, že se lidé v dnešní době rozvádějí častěji, než tomu bylo například před padesáti lety?

Celkem odpovědělo: 192

Celkově

Tabulka č. 15 – Struktura odpovědí na otázku č. 2

„MODERNÍ DOBA“, KTERÁ JE SPOJENÁ S ČASTĚJŠÍM STRESEM A NESPOKOJENOSTÍ.	110 (57%)
JINÉ DŮVODY	29 (15%)
ROZVOLNĚNÍ MRAVŮ.	29; 15%
ÚBYTEK KŘESŤANSKÉ VÍRY.	8 (5%)
VĚTŠÍ TOLERANCE SPOLEČNOSTI K ROZVODŮM PARTNERŮ.	16 (8%)

Většina respondentů vidí příčinu zvýšení počtu rozpadů vztahů především v moderní době spojené s častějším stresem, naopak nejméně často vnímají jako příčinu úbytek křesťanské víry.

Jiné důvody byly uváděny tyto:

Tabulka č. 16 - Jiné důvody uváděné v otázce č. 2

NEVĚRA	4
FINANCE	3
KOMBINACE NABÍZENÝCH ODPOVĚDÍ	3
MÁLO KOMUNIKACE A ČASU NA POVÍDÁNÍ	3
ALKOHOL, NEVĚRA, NÁSILÍ	3
NEDOSTATEK VZÁJEMNÉ TOLERANCE	2
SPOLEČNOST DOST NETLAČÍ NA PARTNERY, ABY SPOLU ZŮSTÁVALI	2
SVATBA BEZ UVÁŽENÍ	2
JE TO STEJNÉ	1
EMANCIPACE ŽEN	1
LIDÉ SI PŘESTÁVAJÍ ROZUMĚT	1
NEPOZORNOST K POTŘEBÁM DRUHÉHO	1
ROZVODOVOST PÁRŮ, CO SE BRALY KOLEM ROKU 1989 VE VELMI NÍZKÉM VĚKU	1
ZDRAVOTNÍ DŮVODY	1
LIDÉ SI SVÉHO PARTNERA PŘESTÁVAJÍ VÁŽIT	1

Dle věku

Tabulka č. 17 – Struktura odpovědí na otázku č. 2 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
„MODERNÍ DOBA“	17 (65%)	23 (46%)	40 (62%)	21 (72%)	9 (43%)
JINÉ DŮVODY	6 (23%)	6 (12%)	13 (20%)	2 (7%)	2 (9%)
ROZVOLNĚNÍ MRAVŮ.	2 (8%)	8 (16%)	8 (12%)	2 (7%)	8 (38%)
ÚBYTEK KŘESŤANSKÉ VÍRY.	1(4%)	3 (6%)	2 (3%)	1 (3%)	1 (5%)
VĚTŠÍ TOLERANCE SPOLEČNOSTI K ROZVODŮM PARTNERŮ.	0 (0%)	10 (20%)	2 (3%)	3 (10%)	1 (5%)

Dle pohlaví

Tabulka č. 18 – Struktura odpovědí na otázku č. 2 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
„MODERNÍ DOBA“	46 (63%)	64; 53%
JINÉ DŮVODY	8 (11%)	22 (18%)
ROZVOLNĚNÍ MRAVŮ.	10 (14%)	19 (16%)
ÚBYTEK KŘESŤANSKÉ VÍRY.	5 (7%)	3 (3%)
VĚTŠÍ TOLERANCE SPOLEČNOSTI K ROZVODŮM PARTNERŮ.	4 (5%)	12 (10%)

Muži častěji než ženy uvádějí jako příčinu moderní dobu, ženy uvádějí oproti mužům výrazně častěji možnost „Jiné důvody“.

Dle vzdělání

Tabulka č. 19 – Struktura odpovědí na otázku č. 2 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
„MODERNÍ DOBA“	21 (58%)	39 (68%)	41 (55%)	8 (36%)
JINÉ DŮVODY	8 (22%)	6 (10%)	13 (17%)	2 (9%)
ROZVOLNĚNÍ MRAVŮ.	3 (8%)	6 (11%)	14 (19%)	5 (23%)
ÚBYTEK KŘESŤANSKÉ VÍRY.	2 (6%)	1 (2%)	3 (4%)	2 (9%)
VĚTŠÍ TOLERANCE SPOLEČNOSTI K ROZVODŮM PARTNERŮ.	2 (6%)	5 (9%)	4 (5%)	5 (23%)

Vysokoškoláci označují velice často (23%) možnost „Větší tolerance společnosti k rozvodům partnerů“, která v žádné z ostatních kategorií nebyla označena více jak v 9%. S vyšším vzděláním bývá také častěji označována možnost „Rozvolnění mravů“.

Dle náboženství

Tabulka č. 20 – Struktura odpovědí na otázku č. 2 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
„MODERNÍ DOBA“	16 (67%)	48 (59%)	44 (58%)
JINÉ DŮVODY	3 (12%)	12 (15%)	14 (18%)
ROZVOLNĚNÍ MRAVŮ.	3 (13%)	12 (15%)	11 (14%)
ÚBYTEK KŘESŤANSKÉ VÍRY.	1 (4%)	3 (4%)	2 (3%)
VĚTŠÍ TOLERANCE SPOLEČNOSTI K ROZVODŮM PARTNERŮ.	1 (4%)	6 (7%)	5 (7%)

3) Souhlasíte s tím, že v partnerském vztahu je velice důležité, aby partneři měli společné cíle a směřování?

Celkem odpovědělo: 194

Celkově

Tabulka č. 21 – Struktura odpovědí na otázku č. 3

SOUHLASÍM ÚPLNĚ	73 (38%)
SPÍŠE SOUHLASÍM	105 (54%)
SPÍŠE NESOUHLASÍM	9 (5%)
NESOUHLASÍM	7 (3%)

Dle věku

Tabulka č. 22 – Struktura odpovědí na otázku č. 3 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
SOUHLASÍM ÚPLNĚ	8 (27%)	22 (43%)	20 (32%)	15 (52%)	7 (33%)
SPÍŠE SOUHLASÍM	17 (59%)	27 (53%)	38 (60%)	12 (41%)	11 (52%)
SPÍŠE NESOUHLASÍM	2 (7%)	1 (2%)	4 (6%)	1 (4%)	1 (5%)
NESOUHLASÍM	2 (7%)	1 (2%)	1 (2%)	1 (3%)	2 (10%)

Největší důležitost společnému směřování přisuzuje věková kategorie respondentů mezi 21-30 lety a věková kategorie respondentů mezi 41-50 lety.

Dle pohlaví

Tabulka č. 23 – Struktura odpovědí na otázku č. 3 dle pohlaví respondentů

	ŽENA	MUŽ
SOUHLASÍM ÚPLNĚ	45 (37%)	28 (38%)
SPÍŠE SOUHLASÍM	68 (56%)	37 (51%)
SPÍŠE NESOUHLASÍM	4 (4%)	5 (7%)
NESOUHLASÍM	4 (3%)	3 (4%)

Zdá se, že názory na důležitost společného směřování nejsou závislé na pohlaví.

Dle vzdělání

Tabulka č. 24 – Struktura odpovědí na otázku č. 3 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ Maturity	STŘEDNÍ S Maturitou	VYSOKOŠKOLSKÉ
SOUHLASÍM ÚPLNĚ	15 (41%)	21 (37%)	29 (39%)	6 (26%)
SPÍŠE SOUHLASÍM	16 (43%)	32 (56%)	42 (57%)	15 (65%)
SPÍŠE NESOUHLASÍM	3 (8%)	3 (5%)	2 (3%)	1 (5%)
NESOUHLASÍM	3 (8%)	1 (2%)	1 (1%)	1 (4%)

Dle náboženství

Tabulka č. 25 – Struktura odpovědí na otázku č. 3 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
SOUHLASÍM ÚPLNĚ	10 (44%)	23 (28%)	35 (45%)
SPÍŠE SOUHLASÍM	12 (52%)	53 (65%)	35 (45%)
SPÍŠE NESOUHLASÍM	0 (0%)	3 (4%)	5 (7%)
NESOUHLASÍM	1 (4%)	2 (3%)	2 (3%)

Pro věřící v sílu mezi nebem a zemí je důležitost společného směřování o něco menší než pro zbylé dvě kategorie.

4) Kdybyste měl/a pocit, že ve Vašem vztahu není něco v pořádku, promluvil/a byste si o tom s partnerem/partnerkou?

Celkem odpovědělo: 195

Celkově

Tabulka č. 26 – Struktura odpovědí na otázku č. 4

NEŘEKL/A BYCH MU/JÍ TO.	2 (1%)
SPÍŠE NE, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	7 (4%)
SPÍŠE ANO, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	74 (38%)
TO BYCH JÍ/MU URČITĚ ŘEKL/A.	112 (57%)

Většina respondentů uvádí, že by si o problémech v partnerství s partnerem určitě promluvila, myslím si, že ve skutečnosti to dělá mnohem méně lidí. Je zajímavé, že někteří respondenti přiznali, že by o těchto problémech s partnerem nemluvili, nabízí se otázka, co je vede k tomu, že sami sobě přiznají, že by o problémech s partnerem raději nemluvili.

Dle věku

Tabulka č. 27 – Struktura odpovědí na otázku č. 4 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
NEŘEKL/A BYCH MU TO.	0 (0%)	0 (0%)	1 (2%)	1 (4%)	0 (0%)
SPÍŠE NE, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	5 (17%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (3%)	1 (5%)
SPÍŠE ANO, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	10 (35%)	17 (33%)	25 (39%)	13 (45%)	9 (43%)
TO BYCH JÍ/MU URČITĚ ŘEKL/A.	14 (48%)	34 (67%)	38 (59%)	14 (48%)	11 (52%)

Promluvě s partnerem o případném problému jsou ve vztahu nejméně nakloněni mladí lidé mezi 15 až 20 lety. Nejvíce souhlasných názorů se objevuje v kategorii respondentů ve věku 21 až 30 let.

Dle pohlaví

Tabulka č. 28 – Struktura odpovědí na otázku č. 4 dle pohlaví respondentů

	MUŽ	ŽENA
NEŘEKL/A BYCH MU TO.	0 (0%)	2 (2%)
SPÍŠE NE, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	2 (3%)	5 (4%)
SPÍŠE ANO, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	36 (48%)	38 (31%)
TO BYCH JÍ/MU URČITĚ ŘEKL/A.	36 (49%)	76 (63%)

Zde je viditelný rozdíl mezi názory mužů a žen. Ženy uvádějí oproti mužům o něco častěji, že by se s problémem určitě svěřily partnerovi, muži častěji volí méně určitou odpověď

„Spíše ano“. Na druhou stranu dvě ženy také uvádějí, že by se s problémem nesvěřili, tuto možnost žádný muž neoznačil.

Dle vzdělání

Tabulka č. 29 – Struktura odpovědí na otázku č. 4 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
NEŘEKL/A BYCH MU TO.	1 (3%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (5%)
SPÍŠE NE, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	0 (0%)	4 (7%)	1 (1%)	2 (9%)
SPÍŠE ANO, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	12 (32%)	23 (40%)	28 (38%)	10 (45%)
TO BYCH JÍ/MU URČITĚ ŘEKL/A.	24 (65%)	31 (53%)	46 (61%)	9 (41%)

Dle náboženství

Tabulka č. 30 – Struktura odpovědí na otázku č. 4 dle vzdělání respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
NEŘEKL/A BYCH MU TO.	1 (4%)	0 (0%)	0 (0%)
SPÍŠE NE, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	1 (4%)	2 (2%)	3 (4%)
SPÍŠE ANO, ALE ZÁLEŽÍ NA OKOLNOSTECH.	11 (46%)	30 (37%)	27 (35%)
TO BYCH JÍ/MU URČITĚ ŘEKL/A.	11 (46%)	49 (61%)	48 (61%)

Katolíci oproti ostatním náboženským skupinám méně často uvedli možnost, že by se s problémem partnerovi určitě svěřili a častěji preferovali možnost „Spíše ano, ale záleží na okolnostech“. Katolíci jsou tedy o něco váhavější v tom, jestli by se partnerovi s problémem svěřili, než zbylé dvě náboženské skupiny.

5) Oslovil/a byste v případě partnerských problémů odborníka v oboru psychologie?

Celkem odpovědělo: 194

Celkově

Tabulka č. 31 – *Struktura odpovědí na otázku č. 5*

POKUD BY BYLO TŘEBA, URČITĚ ANO.	61 (32%)
ASI ANO, ALE AŽ JAKO POSLEDNÍ MOŽNOST.	46 (24%)
SPÍŠE SI MYSLÍM, ŽE NE.	61 (31%)
NE	26 (13%)

Dle věku

Tabulka č. 32 – *Struktura odpovědí na otázku č. 5 dle věku respondentů*

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
POKUD BY BYLO TŘEBA, URČITĚ ANO.	9 (31%)	18 (35%)	22 (34%)	7 (25%)	5 (24%)
ASI ANO, ALE AŽ JAKO POSLEDNÍ MOŽNOST.	4 (14%)	12 (24%)	17 (27%)	11 (39%)	2 (9%)
SPÍŠE SI MYSLÍM, ŽE NE.	9 (31%)	17 (33%)	19 (30%)	8 (29%)	8 (38%)
NE	7 (24%)	4 (8%)	6 (9%)	2 (7%)	6 (29%)

Nejvíce nakloněna případné pomoci odborníka v oboru psychologie je, jak se zdá, střední věková vrstva obyvatel, tedy v tabulce lidé mezi 21 a 40 lety. Nejvíce odmítaví jsou vůči těmto intervencím především lidé v krajních věkových skupinách, tedy mladší 20 a starší 51 let.

Dle pohlaví

Tabulka č. 33 – *Struktura odpovědí na otázku č. 5 dle pohlaví respondentů*

	MUŽI	ŽENY
POKUD BY BYLO TŘEBA, URČITĚ ANO.	18 (24%)	43 (36%)
ASI ANO, ALE AŽ JAKO POSLEDNÍ MOŽNOST.	17 (23%)	29 (24%)
SPÍŠE SI MYSLÍM, ŽE NE.	26 (35%)	35 (29%)
NE	13 (18%)	13 (11%)

Ženy jsou mnohem více nakloněné pomoci v partnerském vztahu než muži. Ženy označily možnost „Pokud by bylo třeba, určitě ano“ nebo „Asi ano, ale až jako poslední možnost“ přesně v 60 % případů, muži neoznačili jednu z těchto dvou možností ani z 50%.

Dle vzdělání

Tabulka č. 34 – Struktura odpovědí na otázku č. 5 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
POKUD BY BYLO TŘEBA, URČITĚ ANO.	10 (27%)	14 (24%)	26 (35%)	9 (41%)
ASI ANO, ALE AŽ JAKO POSLEDNÍ MOŽNOST.	7 (19%)	20 (34%)	16 (22%)	3 (14%)
SPÍŠE SI MYSLÍM, ŽE NE.	11 (30%)	15 (26%)	27 (36%)	8 (36%)
NE	9 (24%)	9 (16%)	5 (7%)	2 (9%)

Dle náboženství

Tabulka č. 35 – Struktura odpovědí na otázku č. 5 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
POKUD BY BYLO TŘEBA, URČITĚ ANO.	5 (21%)	33 (41%)	18 (23%)
ASI ANO, ALE AŽ JAKO POSLEDNÍ MOŽNOST.	6 (25%)	19 (24%)	20 (26%)
SPÍŠE SI MYSLÍM, ŽE NE.	10 (42%)	22 (27%)	27 (34%)
NE	3 (12%)	6 (8%)	13 (17%)

V tomto grafu je vidět skutečně markantní rozdíl mezi názory „Věřících v sílu mezi nebem a zemí“ a ostatními dvěma kategoriemi. Možnost „Určitě ano“ označili tito ve 43 procentech případů, oproti katolíkům (21%) a nevěřícím (23%). Zbylé dvě skupiny jsou si procentuálně velice podobné.

6) Je pro vás důležité sdílet s Vaším partnerem společné zájmy a koníčky?

Celkem odpovědělo: 192

Celkově

Tabulka č. 36 – Struktura odpovědí na otázku č. 6

ANO, MYSLÍM SI, ŽE JE TO VELICE DŮLEŽITÉ.	41 (23%)
ANO, NENÍ TO VŠAK ÚPLNĚ ZÁSADNÍ.	122 (64%)
SPÍŠE NE.	9 (5%)
MYSLÍM SI, ŽE NENÍ POTŘEBA, ABY PARTNEŘI SDÍLELI SVÉ ZÁJMY.	20 (11%)

Dle věku

Tabulka č. 37 – Struktura odpovědí na otázku č. 6 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
ANO, MYSLÍM SI, ŽE JE TO VELICE DŮLEŽITÉ.	4 (14%)	13 (26%)	12 (19%)	8 (28%)	4 (20%)
ANO, NENÍ TO VŠAK ÚPLNĚ ZÁSADNÍ.	21 (72%)	31 (62%)	40 (64%)	18 (62%)	11 (55%)
SPÍŠE NE.	1 (4%)	1 (2%)	4 (6%)	1 (3%)	2 (10%)
MYSLÍM SI, ŽE NENÍ POTŘEBA, ABY PARTNEŘI SDÍLELI SVÉ ZÁJMY.	3 (10%)	5 (10%)	7 (11%)	2 (7%)	3 (15%)

Největší důležitosti nabývají sdílené záliby především v kategoriích věku 21-30 let a 41-50 let.

Dle pohlaví

Tabulka č. 38 – Struktura odpovědí na otázku č. 6 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
ANO, MYSLÍM SI, ŽE JE TO VELICE DŮLEŽITÉ.	14 (19%)	27 (23%)
ANO, NENÍ TO VŠAK ÚPLNĚ ZÁSADNÍ.	47 (64%)	75 (63%)
SPÍŠE NE.	7 (9%)	2 (2%)
MYSLÍM SI, ŽE NENÍ POTŘEBA, ABY PARTNEŘI SDÍLELI SVÉ ZÁJMY.	6 (8%)	14 (12%)

Dle vzdělání

Tabulka č. 39 – Struktura odpovědí na otázku č. 6 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLA DNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITO U	VYSOKOŠK OLSKÉ
ANO, MYSLÍM SI, ŽE JE TO VELICE DŮLEŽITÉ.	3 (8%)	8 (14%)	21 (28%)	7 (33%)
ANO, NENÍ TO VŠAK ÚPLNĚ ZÁSADNÍ.	27 (73%)	41 (72%)	44 (60%)	10 (48%)
SPÍŠE NE.	4 (11%)	0 (0%)	4 (5%)	1 (5%)
MYSLÍM SI, ŽE NENÍ POTŘEBA, ABY PARTNEŘI SDÍLELI SVÉ ZÁJMY.	3 (8%)	8 (14%)	5 (7%)	3 (14%)

O něco větší důležitost společným zájmům přisuzují lidé s vyšším vzděláním.

Dle náboženství

Tabulka č. 40 – Struktura odpovědí na otázku č. 6 dle náboženství respondentů

	KATO LÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚ ŘÍCÍ
ANO, MYSLÍM SI, ŽE JE TO VELICE DŮLEŽITÉ.	8 (35%)	18 (22%)	11 (14%)
ANO, NENÍ TO VŠAK ÚPLNĚ ZÁSADNÍ.	13 (57%)	50 (63%)	55 (71%)
SPÍŠE NE.	1 (4%)	3 (4%)	4 (5%)
MYSLÍM SI, ŽE NENÍ POTŘEBA, ABY PARTNEŘI SDÍLELI SVÉ ZÁJMY.	1 (4%)	9 (11%)	8 (10%)

Zřejmě existuje poměrně silná závislost mezi náboženstvím a důležitostí společného směřování partnerů. Pro katolíky je společné směřování nejvíce důležité, pro nevěřící naopak nejméně.

8.2 Vyhodnocení 2. části dotazníku

8.2.1 Vzorek respondentů z 2. části dotazníku

Celkem vyplnilo: 158

Skupiny – poměrné zastoupení

Věk Celkem uvedlo: 157

Tabulka č. 41 – Poměrné zastoupení věkových kategorií respondentů z 2. části dotazníku

15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
18 (11%)	41 (26%)	58 (37%)	25 (16%)	15 (10%)

Pohlaví Celkem uvedlo: 158

Tabulka č. 42 – Poměrné zastoupení kategorií dle pohlaví respondentů z 2. části dotazníku

MUŽI	ŽENY
63 (40%)	95 (60%)

Vzdělání Celkem uvedlo: 156**Tabulka č. 43 – Poměrné zastoupení kategorií dle vzdělání respondentů z 2. části dotazníku**

ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
24 (15%)	50 (32%)	65 (42%)	17 (11%)

Náboženství Celkem uvedlo: 158**Tabulka č. 44 – Poměrné zastoupení kategorií dle náboženství respondentů z 2. části dotazníku**

VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	KATOLÍCI	NEVĚŘÍCÍ	EVANGELÍCI	PRAVOSLAVNÍ
68 (43%)	21 (13%)	62 (39%)	2 (1%)	2 (1%)

8.2.2 Vyhodnocení otázek z 2. části dotazníku**13) Který z partnerů ukončil vztah?****Celkem odpovědělo: 149****Celkově****Tabulka č. 45 – Struktura odpovědí na otázku č. 13**

VZTAH JSEM UKONČIL/ A JÁ.	97 (65%)
VZTAH UKONČIL MŮJ PARTNER.	52 (35%)

Toto je velice zajímavý výsledek, který značí, že ne všichni lidé zřejmě jsou v tomto ohledu k sobě úplně upřímní, nebo že se ženy s muži rozcházejí výrazně častěji, protože právě ony převažovaly coby respondenti. Dle zákonů pravděpodobnosti by totiž měly být uváděné možnosti v poměru 50:50.

Dle věku**Tabulka č. 46 – Struktura odpovědí na otázku č. 13 dle věku respondentů**

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
VZTAH JSEM UKONČIL/ A JÁ.	12 (67%)	26 (70%)	33 (59%)	18 (75%)	7 (54%)
VZTAH UKONČIL MŮJ PARTNER.	6 (33%)	11 (30%)	23 (41%)	6 (25%)	6 (46%)

Dle pohlaví

Tabulka č. 47 – Struktura odpovědí na otázku č. 13 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
VZTAH JSEM UKONČIL/ A JÁ.	26 (45%)	71 (78%)
VZTAH UKONČIL MŮJ PARTNER.	32 (55%)	20 (22%)

Z tabulky je možné vyvodit, že vztahy ukončují častěji ženy než muži. Je zde však nepoměr mezi tím, co uvádějí ženy a muži ve svých odpovědích. Ženy uvádějí, že vztah ukončily samy téměř v 78% případů, zatímco možnost, že vztah ukončil partner, označilo 55% mužů. Procento těchto opačných odpovědí by však mělo být přibližně stejné, zde je však rozdíl o 23%. Některá ze skupin tedy nebyla úplně upřímná.

Dle vzdělání

Tabulka č. 48 – Struktura odpovědí na otázku č. 13 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
VZTAH JSEM UKONČIL/ A JÁ.	11 (46%)	36 (75%)	42 (69%)	7 (50%)
VZTAH UKONČIL MŮJ PARTNER.	13 (54%)	12 (25%)	19 (31%)	7 (50%)

Dle náboženství

Tabulka č. 49 – Struktura odpovědí na otázku č. 13 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
VZTAH JSEM UKONČIL/ A JÁ.	14 (78%)	45 (68%)	34 (59%)
VZTAH UKONČIL MŮJ PARTNER.	4 (22%)	21 (32%)	24 (41%)

I tady je možno sledovat slabou závislost, která však dle mého názoru může být pouze zdánlivá z důvodu, že mezi katolíky převažují ženy, zatímco mezi nevěřícími převažují muži.

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

Celkem odpovědělo: 154

Celkově

Tabulka č. 50 – Struktura odpovědí na otázku č. 14

VŮBEC	34 (22%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	68 (44%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	27 (18%)
SKORO KAŽDÝ DEN	25 (16)

Dle věku

Tabulka č. 51 – Struktura odpovědí na otázku č. 14 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
VŮBEC	1 (6%)	14 (35%)	12 (21%)	4 (17%)	3 (22%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	11 (65%)	15 (37%)	27 (47%)	6 (25%)	8 (57%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	3 (17%)	4 (10%)	10 (17%)	8 (33%)	2 (14%)
SKORO KAŽDÝ DEN	2 (12%)	7 (18%)	9 (15%)	6 (25%)	1 (7%)

Dle pohlaví

Tabulka č. 52 – Struktura odpovědí na otázku č. 14 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
VŮBEC	18 (29%)	16 (17%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	30 (49%)	38 (41%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	7 (11%)	20 (22%)
SKORO KAŽDÝ DEN	7 (11%)	18 (20%)

Dle vzdělání

Tabulka č. 53 – Struktura odpovědí na otázku č. 14 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
VŮBEC	3 (12%)	5 (10%)	16 (25%)	9 (56%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	12 (50%)	24 (49%)	25 (40%)	6 (38%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	3 (13%)	10 (21%)	14 (22%)	0 (0%)
SKORO KAŽDÝ DEN	6 (25%)	10 (20%)	8 (13%)	1 (6%)

Dle náboženství

Tabulka č. 54 – Struktura odpovědí na otázku č. 14 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
VŮBEC	6 (32%)	13 (19%)	12 (20%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	6 (32%)	28 (42%)	31 (51%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	2 (10%)	14 (21%)	11 (18%)
SKORO KAŽDÝ DEN	5 (26%)	12 (18%)	7 (11%)

Zajímavé je, že katolíci se většinou uchylují k extrémnějším názorům, téměř ve třetině případů označili možnost „Vůbec“ a více jak čtvrtina zaškrtnla možnost „Skoro každý den“.

15) Omlouvali jste se po hádce?

Celkem odpovědělo: 132

Celkově

Tabulka č. 55 – Struktura odpovědí na otázku č. 15

VĚTŠINOU ANO	77 (58%)
VĚTŠINOU NE	55 (42%)

Dle věku

Tabulka č. 56 – Struktura odpovědí na otázku č. 15 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
VĚTŠINOU ANO	12 (75%)	23 (70%)	28 (56%)	8 (40%)	5 (42%)
VĚTŠINOU NE	4 (25%)	10 (30%)	22 (44%)	12 (60%)	7 (58%)

Zde je patrné, že se partneri s přibývajícím věkem po hádce omlouvají stále méně.

Dle pohlaví

Tabulka č. 57 – Struktura odpovědí na otázku č. 15 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
VĚTŠINOU ANO	35 (67%)	42 (52%)
VĚTŠINOU NE	17 (33%)	38 (48%)

Dle vzdělání

Tabulka č. 58 – Struktura odpovědí na otázku č. 15 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
VĚTŠINOU ANO	14 (67%)	22 (52%)	33 (60%)	7 (58%)
VĚTŠINOU NE	7 (33%)	20 (48%)	22 (40%)	5 (42%)

Dle náboženství

Tabulka č. 59 – Struktura odpovědí na otázku č. 15 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
VĚTŠINOU ANO	11 (69%)	36 (62%)	27 (52%)
VĚTŠINOU NE	5 (31%)	22 (38%)	25 (48%)

Katolíci se dle tabulky vzájemně omlouvají častěji než zbylé dvě kategorie. Nejméně často uvádějí omluvu po hádce nevěřící. Vliv nerovnoměrného rozložení skupin by zde být neměl, protože ve výzkumném vzorku byla převaha nevěřících mužů, a ti označili, že se po hádce omlouvali, častěji než ženy.

16) Stalo se Vám, že pokud jste se někdy dostali do většího konfliktu, že jste spolu celý den nebo více dní nemluvili?

Celkem odpovědělo: 154

Celkově

Tabulka č. 60 – *Struktura odpovědí na otázku č. 16*

NE, TO SE NÁM NESTALO	63 (41%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	46 (30%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	45 (29%)

Dle věku

Tabulka č. 61 – *Struktura odpovědí na otázku č. 16 dle věku respondentů*

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
NE, TO SE NÁM NESTALO	9 (50%)	20 (50%)	19 (33%)	9 (36%)	6 (46%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	5 (28%)	8 (20%)	23 (41%)	8 (32%)	1 (8%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	4 (22%)	12 (30%)	15 (26%)	8 (32%)	6 (46%)

Dle pohlaví

Tabulka č. 62 – *Struktura odpovědí na otázku č. 16 dle pohlaví respondentů*

	MUŽI	ŽENY
NE, TO SE NÁM NESTALO	33 (53%)	30 (33%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	18 (29%)	28 (30%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	11 (18%)	34 (37%)

67% žen označilo, že spolu s partnerem ve vztahu jeden nebo více dní nemluvili, to stejné však přiznalo pouze 47% mužů. Je tedy možné, že obě pohlaví mají jiné pojetí toho, co znamená „nemluvit spolu“, nebo to, že toto „nemluvení spolu“ si ženy lépe pamatují než muži.

Dle vzdělání

Tabulka č. 63 – *Struktura odpovědí na otázku č. 16 dle vzdělání respondentů*

	ZÁKLA DNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠK OLSKÉ
NE, TO SE NÁM NESTALO	9 (36%)	12 (25%)	29 (45%)	11 (69%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	7 (28%)	20 (42%)	16 (25%)	3 (19%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	9 (36%)	16 (33%)	19 (30%)	2 (12%)

Zdá se, že čím vyšší vzdělání lidé mají, tím méně často se jim stává, že by spolu po hádce den nebo více dní nemluvili (nebo to o to méně přiznávají). Výjimku tvoří lidé se základním vzděláním, kde je však součástí z více jak 40 procent mládež do věku 20 let, která velmi často uvádí, že se jim nestalo, aby spolu ve vztahu nemluvili, což může mít vliv i na tento výsledek.

Dle náboženství

Tabulka č. 64 – *Struktura odpovědí na otázku č. 16 dle náboženství respondentů*

	KATOLÍ CI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍ CÍ
NE, TO SE NÁM NESTALO	10 (53%)	21 (32%)	29 (47%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	5 (26%)	20 (30%)	19 (31%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	4 (21%)	25 (38%)	14 (22%)

Nejvíce přiznávají, že spolu den nebo více dní nemluvili kategorie věřících v sílu mezi nebem a zemí. Naopak katolíci nejčastěji z těchto tří skupin uvedli, že se jim to ještě nestalo.

17) Co si myslíte, že u Vás mohlo být důvodem rozpadu Vašeho partnerského vztahu? (Pokud možno zakřížkujte jeden až tři hlavní důvody, proč se Váš vztah rozpadl.)

Celkem odpovědělo: 148

K této otázce jsou k dispozici tabulky s pořadovým číslem nejčastěji označovaných odpovědí jednotlivých kategorií. U celkových výsledků jsou zveřejněny všechny označené možnosti od nejčastější až po nejméně častou odpověď. 10 nejčastějších důvodů je pro snazší orientaci vyznačeno modře. Následuje tabulka, kde jsou vypsány všechny „Jiné důvody“, které respondenti napsali. V dalších tabulkách uvádím výčet nejčastějších odpovědí jednotlivých výzkumných kategorií. K tomu uvádím počet vyznačených odpovědí danou skupinou a údaj v procentech, který značí, kolik procent respondentů v dané skupině tuto možnost označilo (z těch, kteří otázku vyplnili). Některé odpovědi byly danou skupinou označeny ve stejném počtu, takže jsou pořadová čísla spíše orientační. Standardně je uveden výčet čtyř nejčastějších odpovědí, jestliže se však na čtvrtém místě umístilo více odpovědí, uvádím všechny tyto odpovědi. Ve věkové kategorii 51 a více let jsou napsány pouze 2 nejčastější odpovědi, protože 3. a 4. nejčastější odpověď byla označena pouze jednou.

Přestože jsem respondenty nabádala, aby vyznačili maximálně tři odpovědi, někteří jich označili více a největší počet byl 7, což by mohlo mírně zkreslovat výsledky.

Celkově

Tabulka č. 65 – Struktura odpovědí na otázku č. 17

1.	NEVĚRA	54
2.	ŽÁRLIVOST	32
3.	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY	30
4.	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á.	30
5.	ALKOHOLISMUS JEDNOHO Z PARTNERŮ.	28
6.	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ	25
7.	NEDOKÁZALI JSME SI ROZDĚLIT PARTNERSKÉ ROLE	20
8.	STEREOTYP A NUDA	19
9.	STÁLE JSME SE HÁDALI.	19
10.	CHTĚL/A JSEM SI JEŠTĚ UŽÍVAT SVOBODU.	15
11.	PARTNERSKÉ NÁSILÍ	14
12.	NEROZUMĚLI JSME SI V SEXU.	13
13.	PARTNER/KA SE MI MÁLO VĚNOVAL/A.	11
14.	PRAKTICKÉ DŮVODY – NAPŘÍKLAD VZTAH NA DÁLKU NEBO JEDEN SE MUSEL STĚHOVAT KVŮLI ZAMĚTNÁNÍ APOD.	9
15.	PARTNER/KA SE MI PŘESTAL/LA FYZICKY LÍBIT.	8
16.	VŠECHNO, CO PARTNER/KA DĚLAL/A, MĚ PO ČASE ZAČALO ROZČILOVAT.	7
17.	NECHTĚL/A JSEM SE VÁZAT.	6
18.	NEVÍM, ROZEŠEL/LA SE SE MNOU PARTNER/KA A NEŘEKL/A MI, PROČ.	5
19.	RODIČE SE VZTAHEM NESOUHLASILI.	4
20.	PARTNER/KA SE NECHTĚL/A VÁZAT.	4
21.	ROZDÍLNÉ KONÍČKY	3
22.	PARTNEROVI/CE VADILO, ŽE JSEM SE MU MÁLO VĚNOVAL/A.	3
23.	ODLIŠNÉ NÁBOŽENSTVÍ	3
24.	NESHODNÝ NÁZOR NA TO, KDY BUDEME MÍT DĚTI.	3
25.	NESHODNÝ NÁZOR NA TO, JESTLI SE JEDNOU VEZMEME, NEBO NE.	3
26.	PŘESTAL/A JSEM SE PARTNEROVI/PARTNERCE FYZICKY LÍBIT.	2
27.	SOUŽITÍ S MÝMI NEBO JEHO/JEJÍMI RODIČI, KTERÉ NÁS NAKONEC VZÁJEMNĚ ZNEPŘÁTELILO.	1
28.	NESHODNÝ NÁZOR NA TO, KDY SE VEZMEME.	1
29.	RODINNÉ NEŠTĚSTÍ, KTERÉ NÁS OBA ROZDĚLILO.	0
30.	NESHODNÝ NÁZOR NA TO, KOLIK BYCHOM SI PŘÁLI MÍT POZDĚJI DĚTÍ.	0
	JINÉ DŮVODY	27

Velice mě překvapilo, že na pátém místě se jako důvod rozpadu vztahu umístil alkoholismus partnera a že již na 11. místě se umístilo také partnerské násilí (označeno 14x).

Jiné důvody uváděny tyto:

Tabulka č. 66 – Jiné důvody uváděné v otázce č. 17

FINANČNÍ POTÍŽE	3
PARTNER BYL ZLÝ NA DĚTI.	3
SMRT PARTNERA	3
PARTNER SI NAŠEL JINOU ZNÁMOST.	2
PROBLÉMY S RODIČI PARTNERA	2
SMRT PARTNERA	2
HRANÍ NA AUTOMATECH	1
KOUŘENÍ PARTNERA/KY	1
NEDOSTATEČNÉ VZDĚLÁNÍ PARTNERA	1
NESPOKOJENOST PARTNERA VE VZTAHU	1
NEVYZRÁLOST PARTNERA	1
PARTNER BYL CHOLERIK.	1
PARTNER/KA BYL/A HOMOSEXUÁLNĚ ZAMĚŘENÝ/Á.	1
PARTNER/KA NEBYLA DOSTATEČNĚ TOLERANTNÍ.	1
PARTNER/KA SE MNOU CHODIL/A KVŮLI PENĚZŮM.	1
PŘÁTELE PARTNERA	1
ROZDÍLNÝ STYL ŽIVOTA	1
ZDRAVOTNÍ DŮVODY	1

Dle věku

Tabulka č. 67 – Výčet nejčastějších odpovědí na otázku č. 17 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍC LET
1.	NEVĚRA 8 (47%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 16 (41%)	NEVĚRA 18 (32%)	NEVĚRA 11 (48%)	NEVĚRA 7 (50%)
2.	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 6 (35%)	NEVĚRA 11 (28%)	NEDOSTATE K POROZUMĚN Í A LÁSKY 14 (25%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 7 (30%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 4 (29%)
3.	ŽÁRLIVOST 6 (35%)	STEREOTYP A NUDA 10 (26%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 12 (21%)	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 5 (22%)	
4.	NEDOSTATE K POROZUMĚN Í A LÁSKY	NEDOSTATE K POROZUMĚN Í A LÁSKY	ŽÁRLIVOST 12 (21%)	ŽÁRLIVOST 5 (22%)	

	4 (24%)	8 (21%)			
5.		ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 8 (21%)			

Nevěra je ve většině skupin nejčastější odpovědí. Pouze ve věkové skupině 21 až 30 let bylo nejčastější odpovědí „Měl/a jsem pocit, že to není ten pravý“, která je ve skupině 15 až 20 let je druhou nejčastější odpovědí, ale u věku 31-40 let se tato odpověď umístila až na desátém místě (12% vyznačených odpovědí). U věkové skupiny 41-50 let byla tato možnost vyznačena pouze jedenkrát a u skupiny 51 a více let již dokonce nebyla vybrána ani jednou. S věkem naopak přibývá vyznačených odpovědí „Alkoholismus partnera“.

Dle pohlaví

Tabulka č. 68 – Výčet nejčastějších odpovědí na otázku č. 17 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
1.	NEVĚRA 18 (30%)	NEVĚRA 36 (40%)
2.	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 13 (21%)	ALKOHOLISMUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 24 (27%)
3.	NEDOKÁZALI JSME SI ROZDĚLIT PARTNERSKÉ ROLE, KAŽDÝ JSME NA TO MĚLI JINÝ NÁZOR. 12 (20%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 22 (24%)
4.	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 12 (20%)	ŽÁRLIVOST 21 (23%)
5.		NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 18 (20%)

Je zajímavé, že ženy uvádějí jako příčinu rozpadu vztahu na druhém místě alkoholismus partnera (27% žen), zatímco muži označili stejnou odpověď pouze 4x (7% mužů). Tento nepoměr vznikl pravděpodobně tím, že častěji bývají alkoholicí muži. U alkoholiků je pak časté popření existence tohoto problému. Alkoholicí tedy méně často uvádějí jako příčinu rozpadu vztahu alkoholismus, protože o něm vůbec nevědí. Další možností je pak i to, že alkoholicí nevědomě svůj problém bagatelizují a přiřítají mu menší důležitost, tím pádem ho méně často považují za příčinu rozpadu vztahu.

Modře vyznačené odpovědi se týkají hypotézy číslo 1, která zní:

Hypotéza číslo 1: Ženy budou vnímat nedostatek porozumění a lásky jako příčinu rozpadu partnerského vztahu významně častěji než muži.

Z tabulky vyplývá, že tomu tak není a že muži a ženy vnímají nedostatek porozumění a lásky jako příčinu rozpadu vztahu přibližně stejně často jako ženy. Při přepočtu na procenta se ukázalo, že přesně 20% mužů a 20% žen považuje nedostatek porozumění a lásky jako důvod rozpadu vztahu, což dokazuje neplatnost hypotézy.

Hypotéze č. 1 tedy nebyla potvrzena.

Dle vzdělání

Tabulka č. 69 – Výčet nejčastějších odpovědí na otázku č. 17 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATUREITY	STŘEDNÍ S MATUREITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
1.	ŽÁRLIVOST 8 (33%)	NEVĚRA 23 (51%)	NEVĚRA 20 (32%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 5 (31%)
2.	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 6 (25%)	ALKOHOLISMU S JEDNOHO Z PARTNERŮ 10 (22%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 15 (24%)	NEVĚRA 5 (31%)
3.	STÁLE JSME SE HÁDALI. 6 (25%)	ŽÁRLIVOST 10 (22%)	ALKOHOLISMUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 13 (21%)	CHTĚL/A JSEM SI JEŠTĚ UŽÍVAT SVOBODU. 4 (25%)
4.	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 5 (21%)	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 9 (20%)	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 13 (21%)	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 4 (25%)
5.	NEVĚRA 5 (21%)	PARTNERSKÉ NÁSILÍ 9 (20%)		

Všimla jsem si, že žárlivost jako důvod rozpadu vztahu se u lidí se základním vzděláním umístila na prvním místě, u vzdělání středního bez maturity na třetím místě, u vzdělání středního s maturitou na pátém místě a u vysokoškoláků dokonce nebyla označena ani jednou.

Dle náboženství

Tabulka č. 70 - Výčet nejčastějších odpovědí na otázku č. 17 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
1.	ŽÁRLIVOST 8 (40%)	NEVĚRA 26 (41%)	NEVĚRA 20 (34%)
2.	ALKOHOLISMUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 7 (35%)	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 15 (24%)	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 12 (20%)
3.	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 6 (30%)	ALKOHOLISMUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 13 (21%)	STEREOTYP A NUDA 12 (20%)
4.	NEVĚRA 6 (30%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 13 (21%)	ŽÁRLIVOST 12 (20%)

18) Myslíte si, že některý z partnerů by mohl nést větší zodpovědnost za to, že se Váš vztah rozpadl?

Celkem odpovědělo: 152

Celkově

Tabulka č. 71 – Struktura odpovědí na otázku č. 18

SPÍŠE PARTNER	51 (34%)
OBA NESEME STEJNOU VINU	76 (50%)
SPÍŠE JÁ	25 (16%)

Lidé nejčastěji přisuzují oběma partnerům stejný podíl viny na rozpadu vztahu. Jestliže však někomu viny přisuzují, dvakrát častěji přikládají viny partnerovi než sobě.

Dle věku

Tabulka č. 72 – Struktura odpovědí na otázku č. 18 dle věku respondentů

	15-20 LET	21-30 LET	31-40 LET	41-50 LET	51 A VÍCE LET
SPÍŠE PARTNER	7 (41%)	11 (28%)	15 (26%)	13 (54%)	53 (6%)
OBA NESEME STEJNOU VINU	6 (35%)	23 (59%)	32 (56%)	9 (38%)	5 (36%)
SPÍŠE JÁ	4 (24%)	5 (13%)	10 (18%)	2 (8%)	4 (28%)

Dle pohlaví

Tabulka č. 73 – Struktura odpovědí na otázku č. 18 dle pohlaví respondentů

	MUŽI	ŽENY
SPÍŠE PARTNER	19 (32%)	32 (35%)
SPÍŠE JÁ	18 (30%)	7 (7%)
OBA NESEME STEJNOU VINU	23 (38%)	53 (58%)

Muži častěji než ženy volí možnost, že vina je na jejich straně, na rozdíl od žen, které častěji označily možnost „*Oba neseme stejnou vinu*“. Možnost, že na vině rozpadu vztahu je spíše partner volily obě strany téměř stejně často.

Tento výsledek koresponduje se zjištěním Sociobiologického ústavu AV ČR, podle kterého celých 64,5 procenta žen, ale pouhých 36,1 procent dotázaných mužů přičítá vinu za rozpad manželského svazku svému protějšku.⁷⁷

Dle vzdělání

Tabulka č. 74 – Struktura odpovědí na otázku č. 18 dle vzdělání respondentů

	ZÁKLADNÍ	STŘEDNÍ BEZ MATURITY	STŘEDNÍ S MATURITOU	VYSOKOŠKOLSKÉ
SPÍŠE PARTNER	8 (33%)	20 (42%)	19 (31%)	3 (19%)
SPÍŠE JÁ	5 (21%)	4 (8%)	9 (14%)	6 (37%)
OBA NESEME STEJNOU VINU	11 (46%)	24 (50%)	34 (55%)	7 (44%)

Dle náboženství

Tabulka č. 75 - Struktura odpovědí na otázku č. 18 dle náboženství respondentů

	KATOLÍCI	VĚŘÍCÍ V "SÍLU MEZI NEBEM A ZEMÍ"	NEVĚŘÍCÍ
SPÍŠE PARTNER	4 (20%)	24 (36%)	21 (36%)
SPÍŠE JÁ	10 (50%)	6 (9%)	7 (12%)
OBA NESEME STEJNOU VINU	6 (30%)	37 (55%)	30 (52%)

Velmi zajímavý výsledek, který značí, že katolíci se mají skutečně silnou tendenci vinit sami sebe z rozpadu vztahu (50%). Ostatní skupiny označily tuto možnost přibližně pětkrát méně

⁷⁷ VAVROŇ, Jiří. *Novinky.cz : on-line magazín deníku Právo & Seznam.cz* [online]. 2011-04-23 [cit. 2011-04-23]. Dvě třetiny žádostí o rozvod podávají ženy. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/231612-dve-tretiny-zadosti-o-rozvod-podavaji-zeny.html>>.

často, což je skutečně signifikantní rozdíl. Možnost, že vinu nese partner, označilo pouze 20% katolíků, na rozdíl od zbylých dvou kategorií (v obou uvedlo tuto možnost právě 36% respondentů).

8.3 Vyhodnocení kombinací otázek

Zde uvádím procentuální zastoupení odpovědí na otázky, které budou v následujících grafech využity jako vzájemně srovnávané kategorie. Jsou to otázky číslo 7, 8, 9, 11, 12, 19, 20.

7) Máte pocit, že na sebe ve svém životě vážete velké množství povinností?

Celkem odpovědělo: 193

Tabulka č. 76 - Struktura odpovědí na otázku č. 7

ANO	61 (32%)
SPÍŠE ANO	89 (46%)
SPÍŠE NE	40 (21%)
NE	3 (1%)

8) Jaký partnerský vztah k sobě měli Vaši rodiče?

Celkem odpovědělo: 189

Tabulka č. 77 - Struktura odpovědí na otázku č. 8

MĚLI VELICE DOBRÝ A KVALITNÍ VZTAH.	53 (28%)
SPÍŠE MĚLI K SOBĚ DOBRÝ VZTAH.	57 (30%)
MĚLI K SOBĚ ŠPATNÝ VZTAH – BYLO VIDĚT, ŽE SI NEROZUMÍ.	19 (10%)
ROZVEDLI SE PŘED MÝM DVANÁCTÝM ROKEM.	26 (14%)
ROZVEDLI SE PO MÉM DVANÁCTÉM ROCE.	20 (10%)
VYCHOVÁVALA MĚ POUZE MATKA.	8 (4%)
VYCHOVÁVAL MĚ POUZE OTEC.	3 (2%)
NEPOZNAL JSEM ANI JEDNOHO Z RODIČŮ.	3 (2%)

9) Myslíte si, že jste vznětlivý/á?

Celkem odpovědělo: 194

Tabulka č. 78 - Struktura odpovědí na otázku č. 9

ANO	31 (16%)
SPÍŠE ANO	62 (32%)
SPÍŠE	73 (38%)

NE	
NE	28 (14%)

11) Jak dlouho trval tento Váš partnerský vztah?

Celkem odpovědělo: 151

Tabulka č. 79 - Struktura odpovědí na otázku č. 11

0 AŽ 5 MĚSÍCŮ	16 (11%)
6 AŽ 11 MĚSÍCŮ	8 (5%)
3 AŽ 7 LET	27 (18%)
8 AŽ 17 LET	50 (33%)
8 AŽ 17 LET	35 (23%)
18 A VÍCE LET	15 (10%)

12) Bydlel/a jste s Vaším partnerem?

Celkem odpovědělo: 156

Tabulka č. 80 - Struktura odpovědí na otázku č. 12

ANO	112 (72%)
NE	44 (28%)

19) Jak často jste s Vaším partnerem chodívali do společnosti?

Celkem odpovědělo: 156

Tabulka č. 81 - Struktura odpovědí na otázku č. 19

ČASTO	40 (25%)
OBČAS	65 (42%)
MÁLOKDY	37(24%)
NIKAM JSME NECHODILI	14 (9%)

20) Byl/a Váš/e partner/ka vznětlivý/á?

Celkem odpovědělo: 155

Tabulka č. 82 - Struktura odpovědí na otázku č. 20

ANO	45 (29%)
-----	----------

SPIŠE ANO	38 (24%)
SPIŠE NE	46 (30%)
NE	26 (17%)

Následující tabulky obsahují vybrané otázky vyhodnocované v souvislosti s jednou nebo více výše uvedenými otázkami. Uvádím vždy nejprve číslo výše uvedené otázky a za ním číslo otázky, se kterou ji srovnávám. Údaje jsou opět vyjádřeny v procentech a je třeba je číst **ve sloupcích** (s výjimkou kombinací s otázkou číslo 17).

I. Otázka číslo 8 + otázka číslo 1

8) Jaký partnerský vztah k sobě měli Vaši rodiče?

1) Kolik jste již měl/a během svého života partnerských vztahů? (Včetně případného vztahu, ve kterém se nacházíte v současnosti.)

Tabulka č. 83 – Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 8 a č. 1

	VELICE DOBRÝ A KVALITNÍ VZTAH. (Sk. 1)	SPIŠE DOBRÝ VZTAH	ŠPATNÝ VZTAH	ROZVEDLI SE PO MÉM 12. ROCE.	ROZVEDLI SE PŘED MÝM 12. ROKEM. (Sk. 2)	VYCHOVÁVAL A MĚ POUZE MATKA.	VYCHOVÁVAL MĚ POUZE OTEC.	NEPOZNAL JSEM ANI JEDNOHO Z RODIČŮ.
0 AŽ 2 VZTAHY	19 (33%)	18 (33%)	5 (28%)	8 (42%)	4 (16%)	2 (25%)	1 (34%)	0 (0%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	33 (58%)	28 (51%)	11 (61%)	7 (37%)	13 (50%)	6 (75%)	1 (33%)	2 (67%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	3 (5%)	7 (13%)	0 (0%)	3 (16%)	5 (19%)	0 (0%)	1 (33%)	0 (0%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	2 (4%)	2 (3%)	2 (11%)	1 (5%)	4 (15%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (33%)

Modře vyznačené jsou sloupce, které zjišťují platnost hypotézy číslo 2.

Hypotéza číslo 2 zněla takto: **Respondenti, jejichž rodiče se rozvedli před jejich dvanáctým rokem, zažili v průměru již významně více partnerských vztahů než respondenti, jejichž rodiče měli velice dobrý a kvalitní vztah.**

Z tabulky vyplývá, že skupina 2 skutečně uvádí větší počet vztahů (6 až 9 vztahů a 10 a více vztahů) častěji (celkem 34%) než skupina 1 (celkem 9%). Skupina 2 také uvádí počet vztahů 0-2 o 17% méně často než skupina 1.

Hypotéza číslo 2 tedy byla potvrzena.

II. Otázka číslo 9 + otázka číslo 1

9) Myslíte si, že jste vznětlivý/á?

1) Kolik jste již měl/a během svého života partnerských vztahů? (Včetně případného vztahu, ve kterém se nacházíte v současnosti.)

Tabulka č. 84 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 9 a č. 1

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
0-2 VZTAHY	6 (19%)	15 (25%)	23 (32%)	13 (48%)
3 AŽ 5 VZTAHŮ	16 (52%)	33 (55%)	39 (55%)	13 (48%)
6 AŽ 9 VZTAHŮ	6 (19%)	7 (12%)	5 (7%)	1 (4%)
10 A VÍCE VZTAHŮ	3 (10%)	5 (8%)	4 (6%)	0 (0%)

Dle výsledku kombinace těchto dvou otázek lidé, kteří jsou méně vznětliví, mají významně méně partnerských vztahů než lidé vznětliví. Mezi těmito proměnnými je tedy silná pozitivní korelace.

III. Otázka číslo 11 + otázka číslo 17

11) Jak dlouho trval tento Váš partnerský vztah?

17) Co si myslíte, že u Vás mohlo být důvodem rozpadu Vašeho partnerského vztahu? (Pokud možno zakřížkujte jeden až tři hlavní důvody, proč se Váš vztah rozpadl.)

Uvádím nejčastější odpovědi označované podle délky vztahu. Opět je třeba číst údaje v tabulce po sloupcích.

Tabulka č. 85 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 11 a č. 17 (nejčastější odpovědi)

	0 AŽ 5 MĚSÍCŮ	6 AŽ 11 MĚSÍCŮ	1 AŽ DVA ROKY	3 AŽ 7 LET	8 AŽ 17 LET	18 A VÍCE LET
1.	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN/TA PRAVÝ/Á.	ŽÁRLIVOST 4 (50%)	NEVĚRA 8 (30%)	NEVĚRA 17 (36%)	NEVĚRA 19 (56%)	NEVĚRA 6 (43%)
2.	NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 4 (27%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 3 (37%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 7 (26%)	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 12 (26%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 8 (24%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNERŮ 4 (29%)

3.	CHTĚL/A JSEM SI JEŠTĚ UŽÍVAT SVOBODU. 3 (20%)	CHTĚL/A JSEM SI JEŠTĚ UŽÍVAT SVOBODU. 2 (25%)	STEREOTY P A NUDA 6 (22%)	ALKOHOLIS MUS JEDNOHO Z PARTNER Ů 10 (21%)	NEDOSTATE K POROZUMĚ NÍ A LÁSKY 8 (24%)	NEDOSTAT EK POROZUMĚ NÍ A LÁSKY 3 (21%)
4.	NECHTĚL/A JSEM SE VÁZAT. 3 (20%)	NEDOKÁZALI JSME SI ROZDĚLIT PARTNERSKÉ ROLE. 2 (25%)	NEDOSTAT EK POROZUM ĚNÍ A LÁSKY 4 (15%)	MĚL/A JSEM POCIT, ŽE TO NENÍ TEN PRAVÝ/Á. 10 (21%)	NEDOKÁZA LI JSME SI ROZDĚLIT PARTNERSK É ROLE. 7 (21%)	ROZDÍLNÉ TYPY OSOBNOSTÍ 3 (21%)
5.		NEDOSTATEK POROZUMĚNÍ A LÁSKY 2 (25%)	ŽÁRLIVOS T 4 (15%)			

Výsledky jsou podobné jako u rozdělení příčin podle věku. Čím kratší dobu trval partnerský vztah, tím častěji je uváděna možnost „*Měl/a jsem pocit, že to není ten/ta pravý/á.*“ U rozdělení dle věku se tato možnost častěji objevovala u mladších respondentů. Čím déle trval partnerský vztah, tím častěji byla označována možnost „*Alkoholismus jednoho z partnerů*“. S narůstající délkou vztahu je také označována jako příčina rozpadu vztahu nevěra. Této příčiny v souvislosti s délkou vztahu ubývá až u respondentů, kteří označili, že vztah trval 18 let a déle.

IV. Otázka číslo 12 + otázka číslo 14

12) Bydlel/a jste s Vaším partnerem?

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

Tabulka č. 86 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 12 a č. 14

	ANO	NE
VŮBEC	16 (14%)	17 (39%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	49 (45%)	19 (44%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	22 (20%)	5 (12%)
SKORO KAŽDÝ DEN	23 (21%)	2 (5%)

Partneři, kteří spolu bydleli, se častěji hádali, než partneři, co spolu nebydleli.

V. Otázka číslo 12 + otázka číslo 16

12) Bydlel/a jste s Vaším partnerem?

16) Stalo se Vám, že pokud jste se někdy dostali do většího konfliktu, že jste spolu celý den nebo více dní nemluvili?

Tabulka č. 87 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 12 a č. 16

	ANO	NE
NE, TO SE NÁM NESTALO	17 (31%)	46 (48%)
ANO, JEDEN DEN JSME SPOLU NEMLUVILI	22 (39%)	24 (25%)
ANO, VÍCE DNÍ JSME SPOLU NEMLUVILI	17 (30%)	26 (27%)

Jestliže spolu partneři bydleli, stalo se jim, že spolu den nebo více dní nemluvili mnohem častěji než partnerům, kteří spolu nebydleli.

VI. Otázka číslo 20 + otázka číslo 14

19) Jak často jste s Vaším partnerem chodili do společnosti?

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

Tabulka č. 88 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 19 a č. 14

	VŮBEC	MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	SKORO KAŽDÝ DEN
ČASTO	11 (33%)	20 (29%)	3 (11%)	4 (16%)
OBČAS	19 (58%)	30 (44%)	11 (41%)	5 (20%)
MÁLOKDY	3 (9%)	14 (21%)	11 (41%)	8 (32%)
NIKAM JSME NECHODILI	0 (0%)	4 (6%)	2 (7%)	8 (32%)

VII. Otázka číslo 7 + otázka číslo 1

7) Máte pocit, že na sebe ve svém životě vážete velké množství povinností?

1) Kolik jste již měl/a během svého života partnerských vztahů? (Včetně případného vztahu, ve kterém se nacházíte v současnosti.)

Tabulka č. 89 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 7 a č. 1

	0-2 VZTAHY	3 AŽ 5 VZTAHŮ	6 AŽ 9 VZTAHŮ	10 A VÍCE VZTAHŮ
ANO	13 (24%)	22 (22%)	3 (16%)	2 (17%)
SPÍŠE ANO	33 (60%)	69 (69%)	11(58%)	7 (58%)
SPÍŠE NE	4 (7%)	3 (3%)	0 (0%)	2 (17%)
NE	5 (9%)	6 (6%)	5 (26%)	1 (8%)

VIII. Otázka číslo 9 + otázka číslo 14

9) Myslíte si, že jste vznětlivý/á?

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

Tabulka č. 90 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 9 a č. 14

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
VŮBEC	2 (8%)	6 (13%)	17 (29%)	9 (39%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	13 (50%)	20 (44%)	27 (47%)	7 (31%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	6 (23%)	12 (26%)	8 (14%)	1 (4%)
SKORO KAŽDÝ DEN	5 (19%)	8 (17%)	6 (10%)	6 (26%)

Můžeme vidět nepřímou úměrnost mezi volbou možnosti „*Vůbec jsme se s partnerem nehádali*“ a tendencí ke vznětlivosti. Čím větší tendence ke vznětlivosti, tím méně často respondenti uvádějí tuto možnost. Naproti tomu ostatní možnosti již tak úměrné nejsou. U respondentů, kteří označili, že nejsou vznětliví, dokonce můžeme vidět, že nejčastěji ze všech kategorií označili možnost, že se s partnerem hádali skoro každý den. To by mohlo být způsobeno tím, že konflikty vnímají silněji, tedy si je i lépe pamatují, než lidé vznětliví.

IX. Otázka číslo 21 + otázka číslo 14

21) Byl/a Váš/e partner/ka vznětlivý/á?

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

Tabulka č. 91 - Výsledky vyhodnocení kombinace otázek č. 21 a č. 14

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
VŮBEC	6 (13%)	4 (11%)	9 (20%)	15 (57%)
MAXIMÁLNĚ JEDNOU AŽ DVAKRÁT ZA MĚSÍC	11 (25%)	18 (50%)	31 (69%)	7 (27%)
JEDNOU AŽ DVAKRÁT DO TÝDNE	15 (33%)	6 (17%)	4 (9%)	2 (7%)
SKORO KAŽDÝ DEN	13 (29%)	8 (22%)	1 (2%)	2 (8%)

9 Diskuze

Bakalářská práce se zabývala tématem „Percepce rozpadu partnerských vztahů“. Cílem práce bylo porovnání rozdílů v oblasti percepce rozpadu vlastních partnerských vztahů a partnerských vztahů obecně na základě rozdílného věku, pohlaví, vzdělání a jiných dílčích kvalit respondentů. Ve své práci jsem narazila na některé potíže, jako byla zpočátku nižší návratnost dotazníku, protože téma je velice intimní a způsob, jakým respondenti zprvu odesílali své vyplněné odpovědi (odesílání vyplněných dotazníků zpět na můj mail) se některým nemusel zdát dostatečně anonymní. Z toho důvodu byl sestaven stejný dotazník v aplikaci Google, který umožňoval respondentovi okamžité odeslání vyplněného dotazníku pomocí jednoho kliknutí myší, což výrazně zvýšilo návratnost dotazníku. Uvažovala jsem také nad tím, kterého předchozího vztahu se bude týkat druhá část dotazníku. Zda by respondenti měli vztáhnout své odpovědi k poslednímu ukončenému vztahu, nebo spíše k tomu, který považují za nejdůležitější. Nakonec jsem se rozhodla pro první možnost, protože mým cílem bylo zjistit, jak lidé vnímají příčinu rozpadu „průměrného“ partnerského vztahu a ne toho nejdůležitějšího. Uvažovala jsem také o možnosti vztáhnutí odpovědí k současnému vztahu, což jsem však neudělala z toho důvodu, že odpovědi respondentů by pravděpodobně byli velice subjektivní.

Při vyhodnocování dotazníků se také objevily různé potíže, spojené s nesprávným vyplněním dotazníku některými respondenty. Přemýšlela jsem také, jaké by bylo nejvhodnější rozdělení respondentů do věkových kategorií, protože právě ono rozdělení má výrazný vliv na konečné výsledky. Nakonec jsem se rozhodla pro postupné odstupňování po deseti letech. Dále jsem řešila problém nízkého počtu respondentů ve většině náboženských kategorií. Jelikož pouze tři náboženské kategorie čítaly dostatečný počet respondentů, ostatní z nich jsem výzkumu vyřadila.

Bakalářská práce by jistě mohla být rozšířena například o rozdělení náboženských skupin ještě na věkové kategorie apod., které by mezi sebou teprve až po tomto rozčlenění byly srovnávány. Skupiny by pak byly více homogenní. To by však vyžadovalo mnohem větší kapacitu práce a také více respondentů. Zajímavé by také mohlo být vybrat si dvě konkrétní skupiny obyvatel a ty mezi sebou důkladně porovnat či srovnat vyplněné dotazníky týkající se vztahu bývalých (nebo současných) partnerů a sledovat rozdíly v jejich odpovědích. Pro tento účel by mohly být přínosné také kvalitativně vyhodnocené individuální rozhovory s partnery.

10 Závěr

Z porovnání výsledků výzkumu vyplynuly tyto následující závěry:

Hypotéza číslo 1: Ženy budou vnímat nedostatek porozumění a lásky jako příčinu rozpadu partnerského vztahu významně častěji než muži.

Zjišťování platnosti hypotézy číslo 1 vychází z vyhodnocení otázky číslo 17. Ukázalo se, že muži i ženy vnímají „*Nedostatek a porozumění a lásky*“ jako příčinu rozpadu partnerského vztahu přibližně stejně často jako muži. Nedostatek porozumění a lásky vnímá jako příčinu rozpadu vztahu 20% žen a 20% mužů.

Hypotéze číslo 1 tedy nebyla potvrzena.

Hypotéza číslo 2: Respondenti, jejichž rodiče se rozvedli před jejich dvanáctým rokem, zažili v průměru již významně více partnerských vztahů než respondenti, jejichž rodiče měli velice dobrý a kvalitní vztah.

Zjišťování platnosti hypotézy číslo 2 vychází z vyhodnocení kombinace otázky číslo 8 a otázky číslo 1. Počet vztahů 0 až 2 uvádí 33 % respondentů, jejichž rodiče měli k sobě velice kvalitní vztah, ale pouze 16% respondentů, jejichž rodiče se rozvedli před dosažením 12. roku respondentů. 5% respondentů z 1. zmíněné skupiny uvádí 6 až 9 vztahů, na rozdíl od skupiny, jejichž rodiče se rozvedli před dosažením jejich 12. roku, která uvádí 6 až 9 vztahů v 19%. Pouze 4% respondentů z první skupiny uvádí, že měli 10 a více vztahů, na rozdíl od druhé skupiny, kde tuto možnost označilo 15% respondentů.

To je poměrně markantní rozdíl, který dokazuje platnost této hypotézy.

Hypotéze číslo 2 tedy byla potvrzena.

Výsledky bakalářské práce ukázaly, že existují významné rozdíly ve vnímání rozpadu vztahů a v partnerských vztazích obecně mezi různými kategoriemi populace. Myslím si, že bakalářská práce naplnila své cíle a mohla by být použita k formulaci nových hypotéz a k dalším výzkumům v oblasti partnerských vztahů.

11 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

1. CLOUD, H. TOWNSEND, J. *Hranice v manželství : proč je důležité pro růst manželství vytyčit meze a stanovit důsledky?* Vyd. 1. Praha : Návrat domů, 2001. 212 s. ISBN 80-7255-031-4.
2. GILLIGANOVÁ, C. *Jiným hlasem : o rozdílné psychologii žen a mužů.* Vyd. 1. Praha : Portál, 2001. 191 s. ISBN 80-7178-402-8
3. GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie : systematické a narativní přístupy.* 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha : Grada, 2009. 280 s. ISBN 978-80-247-2390-7
4. GJURIČOVÁ, Š., KUBIČKA, J. *Rodinná terapie : systematické a narativní přístupy.* Vyd. 1. Praha : Grada Publishing, 2003. 182 s. ISBN 80-247-0415-3
5. GRAY, J. *Muži jsou z Marsu, ženy z Venuše : praktický návod, jak zlepšit vzájemné porozumění a dosáhnout v partnerských vztazích toho, co od nich očekáváme.* Praha : Práh : Svan : Knižní klub, 1994. 203 s. ISBN 80-85809-41-9
6. HARGAŠOVÁ, M., NOVÁK, T. *Předmanželské poradenství.* Vyd. 1. Praha : Grada Publishing, 2007. 138 s. ISBN 978-80-247-1730-2
7. JELLOUSCHEK, H. *Pravidla lásky.* Praha : Portál, 2003. Vyd. 1. Praha : Portál, 2003. 136 s. ISBN 80-7178-706-X
8. KRATOCHVÍL, S. *Manželská a párová terapie.* Vyd. 1. Praha : Portál, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7367-646-9
9. KRATOCHVÍL, S. *Manželská terapie.* Vyd. 3. Praha : Portál, 2000. 255 s. ISBN 80-7178-332-3

10. MATĚJKOVÁ, E. *Jak řešit konflikty a problémy v partnerských vztazích*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2007. 159 s. ISBN 978-80-247-1832-3
11. NOVÁK, T. *Hádky v manželství*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2007. 145 s. ISBN 978-80-247-2037-1
12. NOVÁK, T. *Jak předejít krizi v manželství*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing, 2004. 120 s. ISBN 80-247-0935-X
13. NOVÁK, T. *Manželství jako trvalý stres*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2010. 165 s. ISBN 978-80-247-2799-8
14. NOVÁK, T. *Žárlivost : jak ji zvládat*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing, 2009. 144 s. ISBN 978-80-247-2578-9
15. PLAŇAVA, I. *Manželství a rodiny*. 1. vyd. Brno : Doplněk, 2000. 294 s. ISBN 80-7239-039-2
16. PLZÁK, M. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Vyd. 1. Praha : Avicenum, 1975. 333 s.
17. PLZÁK, M. *Žena a muž*. Vyd. 2. Praha : MOTTO, 2007. 224 s. ISBN 978-80-7246-365-7
18. ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. 1. vyd. Praha : Panorama, 1990. 435 s. ISBN 80-7038-078-0
19. SHEEHYOVÁ, G. *Průvodce dospělostí : šance a úskalí druhé poloviny života*. 1. vyd. Praha : Portál, 1999. 454 s. ISBN 80-7178-185-1
20. SONET, D. *Dobrý partnerský vztah*. 1. vyd. Praha : Portál, 1995. 143 s. ISBN 80-7178-040-5

21. ŠMOLKA, P. *Výběr partnera : Pro nezadané i zadané*. Vyd. 1. Praha : Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1080-3
22. ŠMOLKA, P., MACH, J. *Manželská a rodinná trápení z pohledu právníka a psychologa*. Vyd. 1. Praha : Portál, 2008. 191 s. ISBN 978-80-7367-448-9
23. VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Vyd. 4. Praha : Portál, 2008. 870 s. ISBN 978-80-7367-414-4
24. VENGLÁŘOVÁ, M. *Průvodce partnerským vztahem*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2008. 128 s. ISBN 978-80-247-2054-8

Internetové zdroje:

1. 4-2 Sňatky podle věku nevěsty v ČR v letech 1950-2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23.11. 2010, 3.3. 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10->>.
2. 4-3 Sňatky podle věku svobodného ženicha v letech 1950 - 2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23.11. 2010, 3.3. 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10->>.
3. 5-7 Rozvody podle příčiny rozvratu manželství v letech 1960 - 2009. In *Demografická příručka 2009* [online]. Praha : © Český statistický úřad, 23.11. 2010, 3.3. 2011 [cit. 2011-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/publ/4032-10>
4. VAVROŇ, Jiří. *Novinky.cz : on-line magazín deníku Právo & Seznam.cz* [online]. 2011-04-23 [cit. 2011-04-23]. Dvě třetiny žádostí o rozvod podávají ženy. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/231612-dve-tretiny-zadosti-o-rozvod-podavaji-zeny.html>>.

12 Přílohy

Příloha č. 1 – Nestandardizovaný dotazník použitý ve výzkumné části

Partnerské vztahy – dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Pavla Vajčnerová a jsem studentkou 3. ročníku Jihočeské univerzity. V rámci své bakalářské práce sbírám informace, které se týkají tématu, jak člověk vnímá příčiny rozpadu partnerských vztahů s ohledem na svůj věk, pohlaví apod. Dotazník má celkem 27 otázek a jeho vyplnění zabere jen pár minut.

Pokud budete mít zájem o výsledky mého výzkumu, kontaktujte mě na email vajcnerova.p@seznam.cz a já Vám po vyhodnocení získaných informací poskytnu výsledky.

***Tento dotazník je anonymní a údaje budou sloužit pouze k vědeckým účelům.** Předem Vám děkuji za Váš čas a trpělivost při vyplňování tohoto dotazníku. Odpovídejte, prosím, upřímně a pravdivě.*

Vámi vybranou odpověď vyznačte křížkem, popřípadě zakroužkujte. Tam, kde je ponecháno volné místo pro odpověď, vepište potřebné údaje.

Věk:

Pohlaví: Muž žena

Dosažené vzdělání: Základní Střední bez maturity
 Střední s maturitou
 Vysokoškolské

1) Kolik jste již měl/a během svého života partnerských vztahů? (Včetně případného vztahu, ve kterém se nacházíte v současnosti.)

..... (Uveďte číslici)

2) Jaký si myslíte, že je **hlavní** důvod toho, že se lidé v dnešní době rozvádějí častěji, než tomu bylo například před padesáti lety?

a. „Moderní doba“, která je spojená s častějším stresem a nespokojeností.

- b. Rozvolnění mravů.
- c. Větší tolerance společnosti k rozvodům partnerů.
- d. Úbytek křesťanské víry. Díky tomu již tolik lidí nesetrvává v nefunkčních manželstvích jen proto, aby neporušili manželský slib.
- e. Jiné důvody – uveďte, jaké:

.....

.....

.....

3) Souhlasíte s tím, že v partnerském vztahu je velice důležité, aby partneři měli společné cíle a směřování?

- a. Souhlasím úplně
- b. Spíše souhlasím
- c. Spíše nesouhlasím
- d. Nesouhlasím

4) Kdybyste měl/a pocit, že ve Vašem vztahu není něco v pořádku, promluvil/a byste si o tom s partnerem/partnerkou?

- a. Neřekl/a bych mu to.
- b. Spíše ne, ale záleží na okolnostech.
- c. Spíše ano, ale záleží na okolnostech.
- d. To bych jí/mu určitě řekl/a.

5) Oslovil/a byste v případě partnerských problémů odborníka v oboru psychologie?

- a. Pokud by bylo třeba, určitě ano.
- b. Asi ano, ale až jako poslední možnost.
- c. Spíše si myslím, že ne.
- d. Určitě ne.

6) Je pro vás důležité sdílet s Vaším partnerem společné zájmy a koníčky?

- a. Ano, myslím si, že je to velice důležité.
- b. Ano, není to však úplně zásadní.
- c. Spíše ne.
- d. Myslím si, že není potřeba, aby partneři sdíleli své zájmy.

7) Máte pocit, že na sebe ve svém životě vážete velké množství povinností?

- a. Ano, myslím si, že mám poměrně velké množství povinností.
- a. Spíše ano.
- b. Spíše ne.
- c. Ne, to nedělám.

8) Jaký partnerský vztah k sobě měli Vaši rodiče?

- a. Měli velice dobrý a kvalitní vztah.
- b. Spíše měli k sobě dobrý vztah.
- c. Měli k sobě špatný vztah – bylo vidět, že si nerozumí.
- d. Rozvedli se před mým dvanáctým rokem.
- e. Rozvedli se po mém dvanáctém roce.
- f. Vychovávala mě pouze matka.
- g. Vychovával mě pouze otec.
- h. Nepoznal jsem ani jednoho z rodičů.

9) Myslíte si, že jste vznětlivý/á?

- a. Ano
- b. Spíše ano
- c. Spíše ne
- d. Ne

10) Vyznáváte nějakou víru?

- a. Jsem katolík
 - b. Jsem pravoslavný
 - c. Jsem evangelík
 - d. Jsem žid
 - e. Jsem islamista
 - f. Jsem hinduista
 - g. Jsem buddhista
 - h. Věřím, že může být nějaká „síla“ mezi nebem a zemí, ale nepřirazuji ji k žádné z existujících forem náboženství
 - i. Nejsem věřící
 - j. Jiné náboženství (uveďte, které)
-

*Následující otázky jsou určeny pouze těm osobám, které se již někdy nacházeli v partnerském vztahu, **který byl ukončen**, a týkají se právě informací ohledně tohoto jejich vztahu.*

*Jestliže jste již zažil/a více jak jeden nepovedený vztah, vztáhněte své odpovědi k **poslednímu vztahu**, kterým jste si prošel/la.*

Pokud jste ještě nebyl/a v žádném partnerském vztahu, který se rozpadl, tímto pro vás dotazník končí a já vám děkuji za čas strávený u vyplňování tohoto dotazníku.

11) Jak dlouho trval tento Váš partnerský vztah?

..... (Zde uveďte počet **roků**)

*Pokud Váš vztah trval kratší dobu jak rok, uveďte počet **měsíců**:*

12) Bydlel/a jste s Vaším partnerem?

- a. Ano
- b. Ne

13) Který z partnerů ukončil vztah?

- a. Vztah jsem ukončil/a já
- b. Vztah ukončil můj partner/ka

14) Jak často jste se s partnerem hádali?

- a. Vůbec jsme se nehádali
- b. Hádali jsme se jednou za čas – maximálně jednou až dvakrát za měsíc
- c. Hádali jsme se poměrně často – jednou až dvakrát do týdne
- d. Hádali jsme se velice často – skoro každý den

15) Po hádce se...

- a. Většinou jeden druhému omluvil
- b. Většinou jsme se neomlouvali

16) Stalo se Vám, že pokud jste se někdy dostali do většího konfliktu, že jste spolu celý den nebo více dní nemluvili?

- a. Ano, více dní jsme spolu nemluvili
- b. Ano, jeden den jsme spolu nemluvili
- c. Ne, to se nám nestalo

17) Co si myslíte, že u Vás mohlo být důvodem rozpadu Vašeho partnerského vztahu?
(Pokud možno zakřížkujte jeden až tři hlavní důvody, proč se Váš vztah rozpadl.)

- Alkoholismus jednoho z partnerů.
- Chtěl/a jsem si ještě užívat svobodu.
- Měl/a jsem pocit, že to není ten pravý/á.
- Nedokázali jsme si rozdělit partnerské role, každý jsme na to měli jiný názor.
- Nedostatek porozumění a lásky
- Nechtěl/a jsem se vázat.

- Nerozuměli jsme si v sexu.
- Neshodný názor na to, jestli se jednou vezmeme, nebo ne.
- Neshodný názor na to, kdy budeme mít děti.
- Neshodný názor na to, kolik bychom si přáli mít později dětí.
- Neshodný názor na to, kdy se vezmeme.
- Nevěra
- Nevím, rozešel/la se se mnou partner/ka a neřekl/a mi, proč.
- Odlišné náboženství
- Partner/ka se mi přestal/la fyzicky líbit.
- Partner/ka se nechtěl/a vázat.
- Partnerské násilí
- Partner/ka se mi málo věnoval/a.
- Partnerovi/ce vadilo, že jsem se mu málo věnoval/a.
- Praktické důvody – například vztah na dálku nebo jeden se musel stěhovat kvůli zaměstnání apod.
- Přestal/a jsem se partnerovi/partnerce fyzicky líbit.
- Rodiče se vztahem nesouhlasili.
- Rodinné neštěstí, které nás oba rozdělilo.
- Rozdílné koníčky
- Rozdílné typy osobností
- Soužití s mými nebo jeho/jejími rodiči, které nás nakonec vzájemně znepřátelilo.
- Stále jsme se hádali.
- Stereotyp a nuda
- Všechno, co partner/ka dělal/a, mě po čase začalo rozčilovat.
- Žárlivost
- Jiný důvod (prosím, uveďte, jaký)

.....
.....
.....

18) Myslíte si, že některý z partnerů by mohl nést větší zodpovědnost za to, že se Váš vztah rozpadl?

- a. Ano, myslím si, že vinu nese spíše partner/ka.
- b. Ano, myslím, že za to můžu spíše já.
- c. Myslím si, že oba dva máme stejný podíl na tom, že náš vztah nevydržel – prostě jsme se k sobě nehodili.

19) Jak často jste s Vaším partnerem chodívali do společnosti?

- a. Často
- b. Občas
- c. Málokdy
- d. Nikam jsme nechodili

20) Byl/a Váš/e partner/ka vznětlivý/á?

- a. Ano
- b. Spíše ano
- c. Spíše ne
- d. Ne

Děkuji Vám za vaši upřímnost, čas strávený s vyplněním dotazníku a za Vaši pomoc při mém studiu.